

ความสัมพันธ์ระหว่างอาชญากรรมยาเสพติดและอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ)

คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

2562

ความสัมพันธ์ระหว่างอาชญากรรมยาเสพติดและอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน
ศุภาพิชญ์ มณีนาถ
คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองใหญ่ อัยยะวรากล)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ)

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศรีสมบัติ โชคประจักษ์ชัด)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองใหญ่ อัยยะวรากล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศนีย์ สติมานนท์)

..... คณบดี
(รองศาสตราจารย์ ดร.อมรรัตน์ อภินันท์มหกุล)

..... / /

บทคัดย่อ

ชื่อวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์ระหว่างอาชญากรรมยาเสพติดและอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน
ชื่อผู้เขียน	นางสาวศุภาพิชญ์ มณีนาถ
ชื่อปริญญา	เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ)
ปีการศึกษา	2562

งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอาชญากรรมยาเสพติดและการปราบปรามยาเสพติด ที่ส่งผลต่ออาชญากรรมในประเภทคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน โดยวางสมมติฐานไว้ใน 2 รูปแบบที่ต่างกัน คือ ยาเสพติดเป็นต้นเหตุของการก่อคดีอาชญากรรม ซึ่งอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินจำนวนมากมีการก่อเหตุโดยผู้เสพยาเสพติด สมมติฐานนี้จึงมองว่า ‘การเสพยาเสพติดก่อให้เกิดอาชญากรรมประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน’ เนื่องจากผู้เสพยากระทำเพื่อหาเงินมาสนองการเสพยาของตนเอง’ อีกสมมติฐานหนึ่ง คือ อิทธิพลของอาชญากรรมยาเสพติดที่มีต่ออาชญากรรมอื่นอาจเกิดขึ้นอันเนื่องมาจากทรัพย์สินที่ใช้เพื่อบังคับใช้กฎหมายมีไม่เพียงพอ โดยความพยายามในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมหนึ่ง (A) ที่เพิ่มขึ้น จะลดสิ่งกระตุ้นให้ก่ออาชญากรรม (A) นั้นน้อยลงก็จริง แต่จะกระตุ้นให้เกิดการก่ออาชญากรรมอื่น (B) ขึ้นแทน ทำให้เกิดข้อสมมติฐานว่า ‘การบังคับใช้กฎหมายเพื่อการปราบปรามยาเสพติดชักนำให้เกิดอาชญากรรมประทุษร้ายต่อทรัพย์สินเป็นสิ่งทดแทน’ เนื่องจากเกิดการเคลื่อนย้ายทรัพย์สินจากอาชญากรรมหนึ่งสู่อีกอาชญากรรมหนึ่ง’

ผู้วิจัยได้ใช้แบบจำลอง Economic Model of Crime ในการศึกษาความสัมพันธ์ทางสถิติระหว่างคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินและตัวกำหนดอาชญากรรมต่าง ๆ ซึ่งแบบจำลองได้ทำการวิเคราะห์โดยใช้วิธีประมาณค่า Two-stage least square (2SLS) โดยรวบรวมข้อมูลภาคตัดขวาง (Panel Data) รายจังหวัด 77 จังหวัดในประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2558

จากผลการคาดประมาณสมการตัวกำหนดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน พบส่วนที่สำคัญของงานชิ้นนี้ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน และการกระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยพบว่าขนาดตลาดยาเสพติดมีผลทำให้อัตราการเกิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินนั้นลดลง ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ในเรื่อง ‘Drugs cause crime’ หรือยาเสพติดเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนก่ออาชญากรรม อีกทั้ง ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นไปได้ในการจับกุมคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินและการจับกุมกลุ่มคดีผิด พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ ซึ่งการจับกุมกลุ่มคดีผิด พ.ร.บ. ยาเสพติดมีผลทำให้อัตราการจับกุมคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินนั้นลดลง ซึ่งพิสูจน์สมมติฐานที่ว่าเมื่อมีการกระจายกำลัง

ตำรวจหรือจัดสรรทรัพยากรใหม่ไปเพื่อการปราบปรามยาเสพติดมากขึ้น ทำให้มีความสนใจและมีการป้องกันและปราบปรามในคดีอื่นๆ ลดน้อยถอยลงไป

ยิ่งไปกว่านั้น เมื่อพิจารณาจากแบบจำลองทางเศรษฐศาสตร์ พบว่า เมื่อมีความเป็นไปได้ในการจับกุมคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์เพิ่มขึ้น อัตราการเกิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์จะลดลงไปด้วย ทั้งนี้ เมื่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเพิ่มขึ้น มีส่วนทำให้อัตราการเกิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์เพิ่มขึ้น เนื่องจากความมั่งคั่งของคนในพื้นที่จังหวัดแสดงถึงการที่ประชาชนมีทรัพย์สินสะสมและความเป็นอยู่ที่ดี ย่อมเป็นที่ดึงดูดต่ออาชญากรในการก่อคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ในขณะเดียวกัน เมื่อรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรเพิ่มขึ้นจะมีผลทำให้อัตราการเกิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์นั้นลดลง เนื่องจากรายได้ต่อหัวของประชากรถือเป็นต้นทุนเสียโอกาสอย่างหนึ่งของอาชญากรเมื่อเลือกที่จะประกอบอาชญากรรม นอกจากนี้ ยังพบว่าเมื่อสัดส่วนของประชากรชายเพิ่มขึ้นจะทำให้อัตราการเกิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ลดลงไปด้วย

ABSTRACT

Title of Thesis	The Relationship between Drug Crime and Property Crime
Author	Supapit Maneenak
Degree	Master of Economics (Business Economics)
Year	2019

The objective of this study is to examine the relationships among drug offenses and the effect of drug enforcement policy of the Thai police department on property crimes in Thailand. Drug crime and drug enforcement may affect property crimes in at least two ways. First, drug use causes property crime because people must rob, burgle, and commit larceny to finance their habit. Second, potential impact of drug crime on other crime rate arises because law enforcement resources are scarce. An increased effort to prevent crime type A, which results in a reallocation of criminal justice system resources, may reduce the incentives to commit crime A, but it can also affect the incentives to commit other crimes (B). It appears that a relatively strong police effort against drug crime induces substitution as some criminal shift to property crime.

The Economic Model of Crime was used for testing the relationships between property crime and the determination of economic, social and physical factors on crime rate. I used Two-stage least square (2SLS) method and utilizes panel data during 2006 – 2015 of 77 provinces in Thailand.

My results indicate that, drug enforcement policies do appear to cause property

crime, and the population of drug offenders is not identical to the population of property criminals, so drug clearly do not lead to crime for all drug offenders. There is a trade-off associated with the allocation of police resources, and the argument that 'Drugs cause crime' can be reject.

In addition, the offence equation clearly supports the economic theory of crime in that incentives matter. Property crime can be deterred. The probability of arrest have significantly negative impacts in supply of property offences equation. Furthermore, the potential pay-off of property crime, proxied by the gross provincial product per capita, has a significant and positive impact on the property crime rate. The per capita income which reflects more people with high opportunity cost of crime, has negative relation to property crime rate. And we found that the area with higher proportion of men tend to have less property crime.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความรู้ที่ผู้วิจัยได้รับจากคณาจารย์คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองใหญ่ อัยยะวรากุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ข้อชี้แนะที่เป็นประโยชน์ของการศึกษามาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ศรีสมบัติ โชคประจักษ์ชัด ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทศนีย์ สติมานนท์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการชี้แนะแนวทางและให้ข้อคิดเห็นในประเด็นต่างๆ อันเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณคุณอุภาพร เปี่ยมใจชื่น สำหรับความช่วยเหลือ ขอขอบคุณเพื่อนๆ และขอบคุณบุคลากรคณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ทุกท่าน

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา พี่สาว หลานสาว และครอบครัวที่คอยเป็นกำลังใจ สนับสนุน และช่วยเหลือด้วยดีเสมอมา ประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่บิดา มารดา พี่สาว และอาจารย์ทุกท่าน แต่หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขอน้อมรับเอาไว้แต่เพียงผู้เดียว

ศุภาพิชญ์ มณีนาค
ธันวาคม 2562

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	1
สารบัญภาพ	1
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและสภาพปัญหา.....	1
1.2 ผลโดยตรงจากการปราบปรามยาเสพติดต่อคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์	6
1.3 สมมติฐาน.....	8
1.4 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	8
1.5 ขอบเขตการศึกษา	8
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
1.7 นิยามศัพท์.....	9
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	10
2.1 ความหมายของอาชญากรรม	10
2.2 ทฤษฎีการลงโทษเพื่อการข่มขู่ยับยั้ง (Deterrence Theory).....	13
2.3 อาชญากรรมและการลงโทษ : วิธีการทางเศรษฐศาสตร์ (Crime and Punishment : An Economic Approach)	13
2.3.1 ความเสียหาย (Damage).....	14

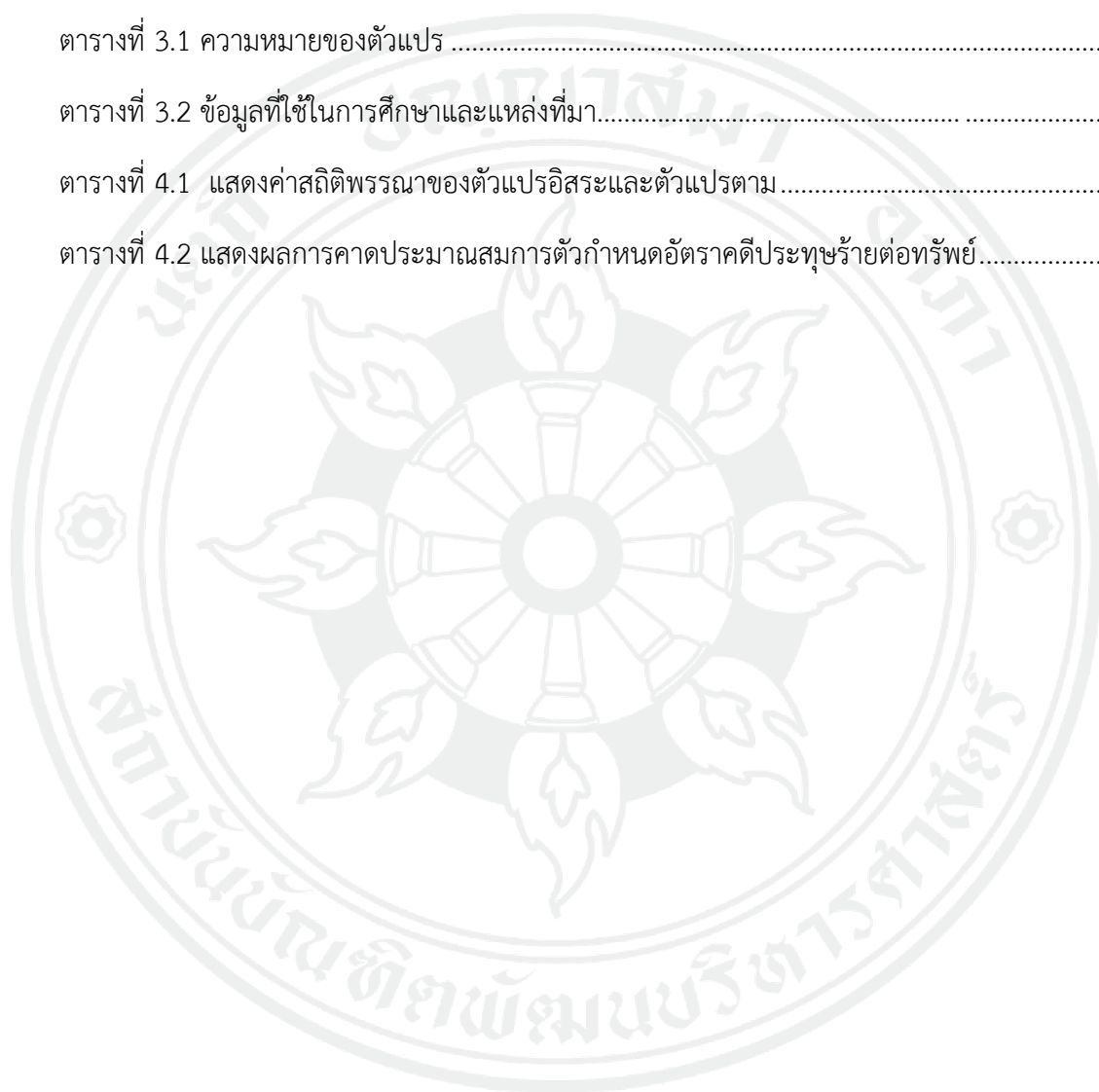
2.3.2 ต้นทุนในการจับกุมดำเนินคดีและพิสูจน์ว่ากระทำผิด (Cost of Apprehension and conviction)	15
2.3.3 อุปทานของอาชญากรรม (Supply of crime).....	17
2.3.4 การลงโทษ (Punishment).....	18
2.4 การกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน.....	19
2.4.1 ความสัมพันธ์ของยาเสพติดที่มีผลต่อสภาพจิตใจและการประกอบอาชญากรรม (Psychopharmacological link).....	20
2.4.2 ความสัมพันธ์ของเครือข่ายหรือขบวนการค้ายาเสพติด (The systemic link).....	21
2.4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการบีบบังคับทางเศรษฐกิจ (The Economic – compulsive link).....	21
2.5 ตลาดมืดและตลาดเสรีของยาเสพติด	23
2.6 การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดและอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน.....	26
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	28
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	33
4.1 แบบจำลอง.....	33
4.1.1 แบบจำลองที่ 1	33
4.1.2 แบบจำลองที่ 2	33
4.1.3 แบบจำลองที่ 3	34
4.2 ค่าสถิติพรรณนาของข้อมูลรายจังหวัด 77 จังหวัดในประเทศไทย	34
4.3 ผลการคาดประมาณสมการตัวกำหนดอัตราตีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน	38
4.3.1 ผลการศึกษาแบบจำลองที่ 1	40
4.3.2 ผลการศึกษาแบบจำลองที่ 2	42
4.3.3 ผลการศึกษาแบบจำลองที่ 3	43
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	46
5.1 บทสรุป.....	46

5.2 ข้อเสนอแนะ.....	49
บรรณานุกรม.....	51
ประวัติผู้เขียน.....	54

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 ความหมายของตัวแปร	31
ตารางที่ 3.2 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาและแหล่งที่มา.....	32
ตารางที่ 4.1 แสดงค่าสถิติพรรณนาของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม	35
ตารางที่ 4.2 แสดงผลการคาดประมาณสมการตัวกำหนดอัตราคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์.....	38

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 สถิติการแจ้งคดีทั้ง 5 ประเภททั่วราชอาณาจักรไทย	3
ภาพที่ 1.2 สถิติการแจ้งคดีแต่ละประเภททั่วราชอาณาจักรไทย	4
ภาพที่ 1.3 สถิติการแจ้งคดีประเภทที่5 หรือคดีที่รัฐเป็นผู้เสียหายทั่วราชอาณาจักรไทย.....	4
ภาพที่ 1.4 สถิติการแจ้งคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์เปรียบเทียบกับคดีการกระทำความผิดพ.ร.บ.ยาเสพติด ทั่ว ราชอาณาจักรไทย	5
ภาพที่ 2.1 ตลาดยาเสพติดและคุณภาพในตลาดเสรี และตลาดมืด	23
ภาพที่ 2.2 ความยืดหยุ่นต่อราคาต่ำของเส้นอุปสงค์.....	25

บทที่ 1

บทนำ

ในบทนี้จะกล่าวถึงแรงจูงใจที่ทำให้เกิดการศึกษาของวิทยานิพนธ์นี้ ซึ่งประกอบด้วย ความเป็นมาและสภาพปัญหา วัตถุประสงค์ของการศึกษา ขอบเขตของการศึกษา และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ดังนี้

1.1 ความเป็นมาและสภาพปัญหา

อาชญากรรมเป็นปัญหาเรื้อรังของสังคมมาเป็นเวลานาน เรียกได้ว่าเป็นปัญหาสำคัญของสังคม อยู่ทุกยุคทุกสมัย ซึ่งจำนวนคดีและระดับความรุนแรงของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในสังคม เป็นเครื่องบ่งชี้ระดับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อันส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน และการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจของประชาชนเป็นอย่างมาก โดยอาชญากรรมมิได้ส่งผลโดยตรงต่อปัจเจกบุคคลเพียงเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบถึงสังคมส่วนรวมด้วย โดยเฉพาะในปัจจุบัน ประเทศไทยกำลังเผชิญกับปัญหาอาชญากรรมอย่างรุนแรงและต่อเนื่อง ซึ่งแม้ว่าอาชญากรรมจะนับเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้ในทุกสังคม แต่ก็ เป็นปรากฏการณ์ที่สังคมไม่ปรารถนาให้เกิดขึ้น เรียกได้ว่าเป็นโรคร้ายอย่างหนึ่งที่ทำลายความสงบสุขของคนในสังคม ดังการศึกษาของ Powdthavee (2005) ที่พบว่า การเกิดอาชญากรรมโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเภทอุกฉกรรจ์ และสะเทือนขวัญอันได้แก่ คดีฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา คดีปล้นทรัพย์ คดีชิงทรัพย์ คดีลักพาเรียกค่าไถ่ และคดีวางเพลิง ในพื้นที่หนึ่งๆจะส่งผลให้เกิดความวิตกกังวลและหวาดกลัวต่อการดำรงชีวิตของคนในพื้นที่อื่นๆ และกระทบต่อความสุขที่ลดลงของคนในสังคมโดยรวมด้วย

ทั้งนี้ ปัญหาดังกล่าวได้มีความสลับซับซ้อนและทวีความรุนแรงมากขึ้นตามสภาพเศรษฐกิจ และสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ในกรณีของประเทศไทยตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2541 เป็นต้นมา ประเทศไทยตกอยู่ในสภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆตามขึ้นมามากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัญหาการว่างงานที่ก่อให้เกิดผลกระทบทางสังคมอย่างรุนแรง และกลายเป็นปัญหาร้ายแรงที่คุกคามความสงบสุขของประชาชน โดยหากพิจารณาในภาพรวมจะเห็นได้จากช่วง 10 ปี ก่อนปี พ.ศ. 2560 ที่ผ่านมา หรือตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 - 2558 นั้น จากข้อมูลสถิติอัตราการเกิดอาชญากรรมตามการแบ่ง

คดีอาชญากรรมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่าอาชญากรรมมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง (ดังภาพที่ 1.1) ซึ่ง ณ ขณะนั้น ได้แบ่งคดีอาญออกเป็น 5 ประเภท คือ

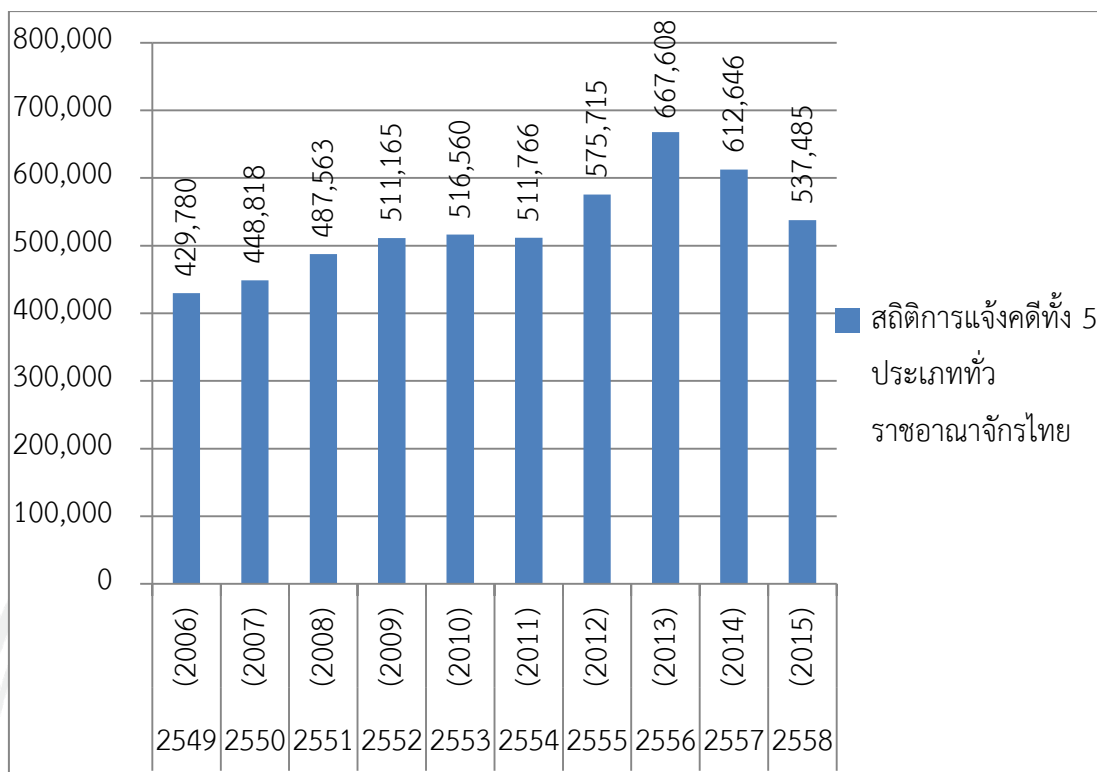
1) คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ ซึ่งประกอบด้วยความผิดในข้อกล่าวหาฐานฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา ฐานปล้นทรัพย์ ฐานชิงทรัพย์ ฐานลักพาตัวเรียกค่าไถ่ และฐานวางเพลิง

2) คดีชีวิต ร่างกาย และเพศ ซึ่งประกอบด้วยความผิดในข้อกล่าวหาฐานฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา ฐานฆ่าผู้อื่นโดยไม่เจตนา ฐานการกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ฐานพยายามฆ่า ฐานทำร้ายร่างกาย และฐานข่มขืนกระทำชำเรา

3) คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ซึ่งประกอบด้วยความผิดในข้อกล่าวหาฐานลักทรัพย์ ฐานวิ่งราวทรัพย์ ฐานริดเอาทรัพย์ ฐานกรรโชกทรัพย์ ฐานชิงทรัพย์ ฐานปล้นทรัพย์ ฐานขโมยทรัพย์ ฐานทำเสียทรัพย์

4) คดีที่น่าสนใจ ซึ่งประกอบด้วยความผิดในข้อกล่าวหาฐานโจรกรรมรถจักรยานยนต์ ฐานโจรกรรมรถยนต์ ฐานโจรกรรมโค - กระบือ ฐานโจรกรรมเครื่องมือการเกษตร ฐานปล้น - ชิงทรัพย์รถยนต์โดยสาร ฐานปล้น - ชิงทรัพย์รถแท็กซี่ ฐานข่มขืนและฆ่า ฐานลักพาตัวเรียกค่าไถ่ ฐานฉ้อโกงทรัพย์ ฐานยักยอกทรัพย์ และความผิดเกี่ยวกับบันทึกท่องเที่ยว

5) คดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย ซึ่งประกอบด้วยความผิด พ.ร.บ.อาวุธปืน (อาวุธปืนธรรมดา อาวุธปืนสงคราม วัตถุระเบิด) พ.ร.บ.การพนัน (การพนันทั่วไป การพนันสลากกินรวบ) พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ร.บ.ปรามการค้าประเวณี พ.ร.บ.สถานบริการ พ.ร.บ.โรงแรม และการมีหรือเผยแพร่วัตถุลามกอนาจาร

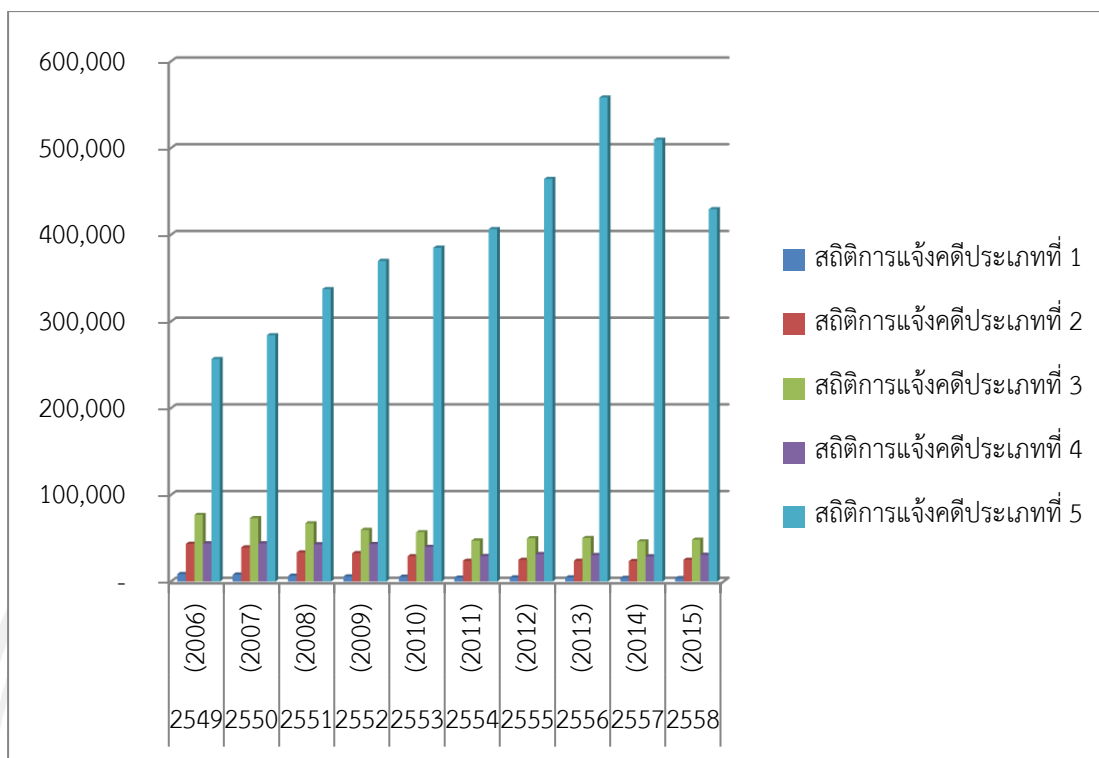

ภาพที่ 1.1 สถิติการแจ้งคดีทั้ง 5 ประเภททั่วประเทศราชอาณาจักรไทย

แหล่งที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

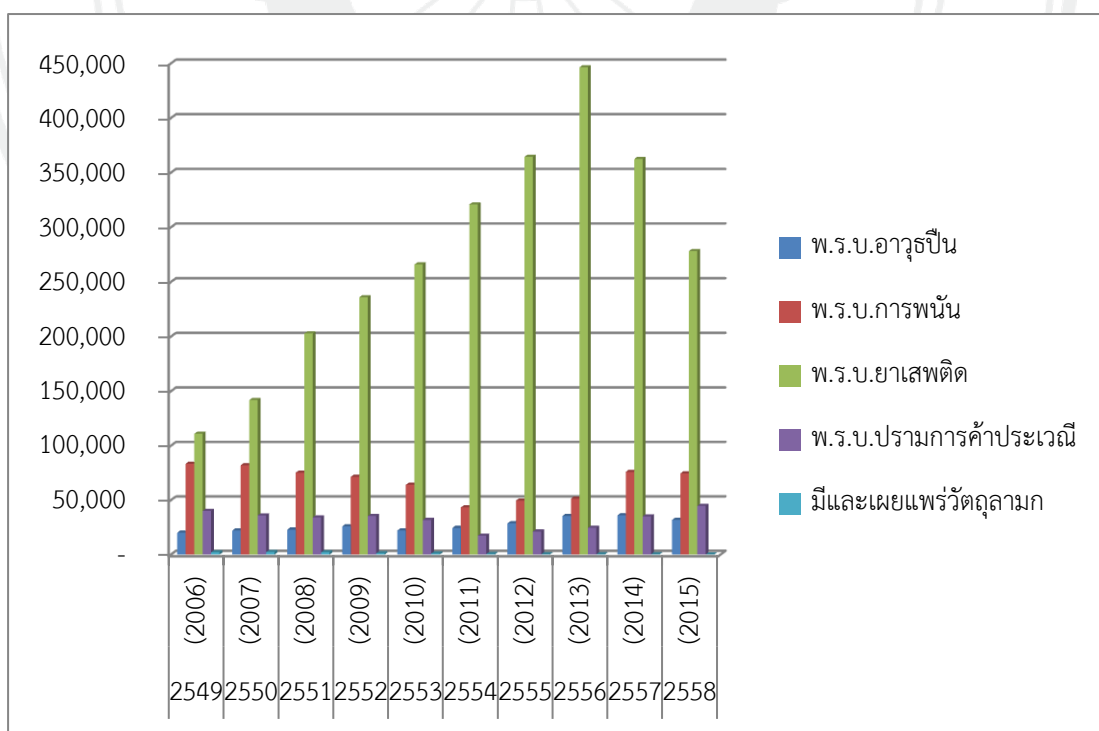
จากภาพ จะเห็นได้ว่าจำนวนการก่ออาชญากรรมในช่วง 10 ปีนั้น มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด โดยอาจมีความเกี่ยวข้องกับช่วงเวลาที่ประเทศไทยประสบกับปัญหาทางการเมือง และสภาวะเศรษฐกิจถดถอย ซึ่งแม้ว่าภาครัฐจะมีการออกมาตรการในการแก้ปัญหอาชญากรรมมาอย่างหลากหลาย แต่ปริมาณของการก่ออาชญากรรมกลับเพิ่มจำนวนและรูปแบบในการกระทำผิดมากขึ้น จนภาครัฐต้องใช้งบประมาณมากมายในการจัดสรรทรัพยากรและกำลังเจ้าหน้าที่เพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมดังกล่าว แม้ว่าในช่วงท้ายของ 10 ปีนั้น จำนวนการก่ออาชญากรรมมีแนวโน้มที่ลดลง โดยอาจเป็นผลมาจากนโยบายภาครัฐเปลี่ยนแปลงไปอย่างสิ้นเชิง จากการกระทำรัฐประหารในปี พ.ศ. 2557 ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) นำโดย พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา ซึ่งแม้ว่าการก่ออาชญากรรมจะมีจำนวนที่ลดลง แต่ยังคงถือเป็นจำนวนที่สูงมากเมื่อเทียบกับช่วง 5 ปีก่อนหน้า

ทั้งนี้ จากสถิติอัตราการเกิดอาชญากรรมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ปรากฏว่าคดีที่เพิ่มขึ้นนั้น ส่วนใหญ่เป็นคดีที่รัฐเป็นผู้เสียหายโดยเฉพาะการกระทำผิด พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 (ดังภาพที่ 1.2 และ 1.3)

ภาพที่ 1.2 สถิติการแจ้งคดีแต่ละประเภททั่วราชอาณาจักรไทย

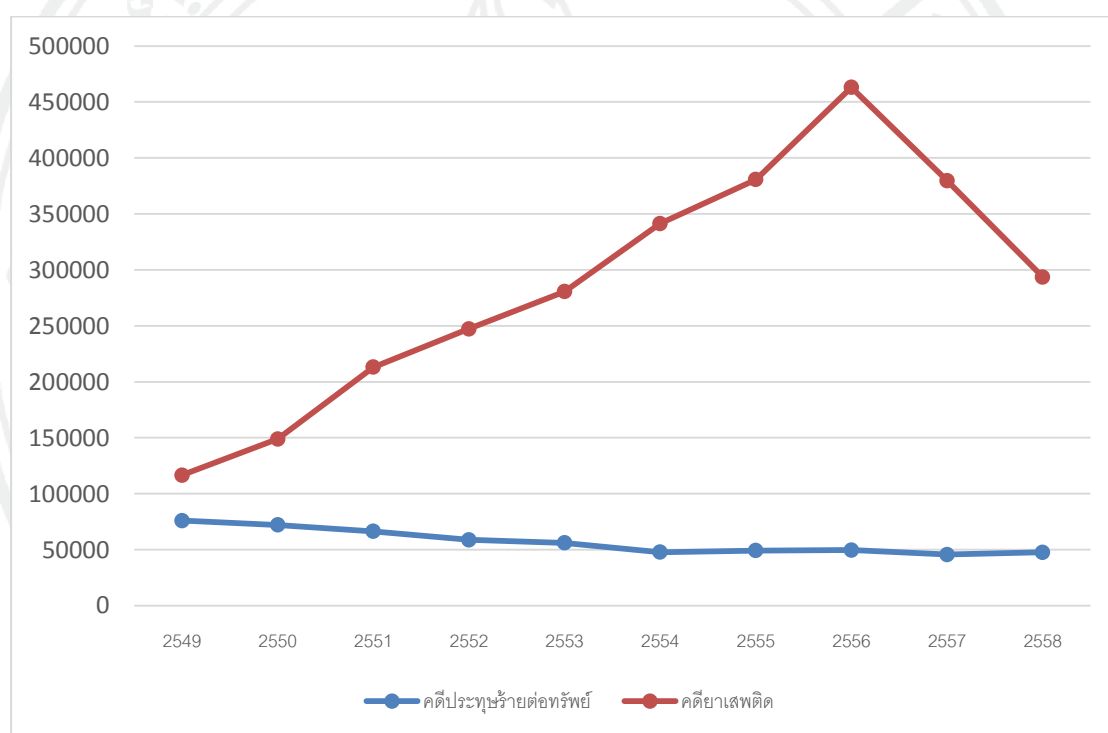
แหล่งที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ภาพที่ 1.3 สถิติการแจ้งคดีประเภทที่ 5 หรือคดีที่รัฐเป็นผู้เสียหายทั่วราชอาณาจักรไทย

แหล่งที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

จากข้อมูลสถิติข้างต้น เห็นได้ชัดว่ามีจำนวนคดีที่เป็นการกระทำความผิด พ.ร.บ. ยาเสพติดในอัตราสูงเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราของการกระทำความผิดในประเภทเดียวกันและการกระทำความผิดในประเภทอื่นๆ แสดงให้เห็นว่าปัญหายาเสพติดถือเป็นปัญหาที่รุนแรงของสังคมไทย ซึ่งแม้ว่าภาครัฐจะมีการปราบปรามยาเสพติดอย่างจริงจังมาโดยตลอดแต่ปัญหายาเสพติดก็มิได้หมดไปจากสังคมไทย โดยยาเสพติดนั้นก่อให้เกิดผลต่อสังคมโดยตรง โดยผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติดที่ได้รับผลจากฤทธิ์ของยาไม่สามารถควบคุมตนเองได้ มีการทำร้ายตนเองและผู้อื่นให้ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต รวมทั้งผู้เสพยาเสพติดบางส่วนที่ไม่มีเงินในการซื้อยาเสพติดมาเสพอาจประกอบอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน (ตามการแบ่งคดีอาชญากรรมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ) เพื่อให้ได้เงินมาซื้อยาเสพติดเพื่อเสพ

ภาพที่ 1.4 สถิติการแจ้งคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินเปรียบเทียบกับคดีการกระทำความผิด พ.ร.บ. ยาเสพติดทั่วราชอาณาจักรไทย

แหล่งที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

จากการเปรียบเทียบข้างต้น ระหว่างคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน และคดีการกระทำความผิด พ.ร.บ. ยาเสพติด จะเห็นได้ว่ามีจำนวนคดีที่เป็นการกระทำความผิด พ.ร.บ. ยาเสพติดเพิ่มขึ้นในทุกปีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 - 2556 ซึ่งหลังจากนั้นแม้จะมีแนวโน้มของจำนวนผู้กระทำความผิดลดลงในแต่ละปีแตกต่างกันออกไป แต่หากพิจารณาในภาพรวม จะเห็นว่ามีแนวโน้มจำนวนผู้กระทำความผิดที่อยู่ในระดับที่สูงมากอยู่ดีเมื่อเทียบกับในอดีต อีกทั้งยังเห็นได้ว่าผู้กระทำความผิดในฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินตั้งแต่

ปี พ.ศ. 2549 - 2558 ที่แม้มีแนวโน้มลดลงในปีแรกๆ แต่ก็กลับเพิ่มสูงขึ้นมา โดยรวมแล้วแทบไม่เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงในระยะเวลาตลอด 10 ปีที่ผ่านมาเสียด้วยซ้ำ ดังนั้นจากภาพรวมที่เพิ่มขึ้นของพฤติกรรมกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน และคดีการกระทำความผิด พ.ร.บ. ยาเสพติดจึงมีความสำคัญมากต่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ซึ่งความสัมพันธ์นี้ได้ถูกกล่าวถึงในการศึกษาของ Goldstein (1985) ที่ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ของยาเสพติดกับการประกอบอาชญากรรม 3 รูปแบบ คือ (1) ความสัมพันธ์ของฤทธิ์ยาเสพติดที่มีต่อสภาพจิตใจและอาชญากรรม (The psychopharmacological link) โดยกล่าวว่าผู้กระทำความผิดจำนวนมากประกอบอาชญากรรมเนื่องจากฤทธิ์ของยาเสพติด ซึ่งจากฤทธิ์ของยานี้พบความแตกต่างกัน 2 กลุ่ม กล่าวคือ อาชญากรรมประเภททำร้ายร่างกายให้ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตมักกระทำโดยผู้เสพเครื่องดื่มน้ำที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ ในขณะที่อาชญากรรมประเภทเกี่ยวกับทรัพย์สินมักกระทำโดยผู้เสพยาหรือผู้ติดยาเสพติด (Fedorowycz, 1998) (2) ความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ของขบวนการค้ายาเสพติดและอาชญากรรม (The systemic link) โดยกล่าวว่าเมื่อเครือข่ายขบวนการค้ายาเสพติดมีการใช้ความรุนแรงในการประกอบธุรกิจ เนื่องด้วยการปกป้องผลประโยชน์ที่ผิดกฎหมายและไม่มีกฎหมายที่ให้การรองรับการแข่งขันกันระหว่างผู้ค้ายา และ (3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบีบบังคับทางเศรษฐกิจและอาชญากรรม (The Economic - Compulsive link) โดยกล่าวว่าผู้เสพยาเสพติดก่ออาชญากรรมเพื่อเงินมาใช้ในการซื้อขายยาเสพติดเพื่อเสพ เนื่องจากราคายาเสพติดที่มีราคาสูงจึงบีบบังคับให้ผู้เสพต้องกระทำความผิด

ทั้งนี้ ข้อมูลข้างต้นเป็นมุมมองที่อยู่บนพื้นฐานแนวคิด ‘ยาเสพติดคือสาเหตุของอาชญากรรม หรือ Drugs cause crimes’ ฉะนั้น การแก้ปัญหาโดยทั่วไปของมุมมองนี้ คือภาครัฐควรทำสงครามกับยาเสพติดอย่างจริงจัง นั่นคือ การยับยั้งการผลิต การขาย และการใช้ รวมถึงปราบปรามผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสารเสพติดที่ผิดกฎหมายเหล่านี้ ซึ่งเชื่อว่าการป้องกันและปราบปรามจะสามารถลดปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ในทางกลับกัน มีมุมมองที่เชื่อว่า ‘การห้ามและปราบปรามการยาเสพติดต่างหากที่เป็นสาเหตุของปัญหาเหล่านั้น’

1.2 ผลโดยตรงจากการปราบปรามยาเสพติดต่อคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน

ผลโดยตรงนี้สามารถวิเคราะห์ได้โดยเริ่มจากการเปรียบเทียบ “ตลาดมืด” หรือตลาดที่ให้ยาเสพติดเป็นสิ่งผิดกฎหมายและมีการปราบปรามยาเสพติด กับ “ตลาดเสรี” หรือตลาดที่ยาเสพติดเป็นสินค้าปกติ (Normal good) โดยเป็นสินค้าถูกกฎหมายชนิดหนึ่ง

ทั้งนี้ ผลโดยตรงที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้เลยจากการยับยั้งการผลิต การขาย และการเสพรวมถึงปราบปรามผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสารเสพติดคือการเลื่อนขึ้น (Upward shift) ของเส้นอุปทาน (Supply curve) ยาเสพติด เนื่องจากการปราบปรามฯ และการลงโทษทางกฎหมายยับยั้งการ

เพิ่มขึ้นให้กับผู้ขายซึ่งก็คือต้นทุนการขายที่สูงขึ้น โดยต้นทุนนี้ประกอบไปด้วยการตัดสินใจ การลงทุน และการค่าปรับที่ผู้ขายต้องเผชิญหากถูกจับกุมพร้อมด้วยต้นทุนจากทางอื่น ทั้งจากการหลบหนีการตรวจ และการไม่มีกฎหมายคุ้มครอง ยิ่งไปกว่านั้น ยังทำให้เกิดการเลื่อนลง (Downward shift) ของเส้นอุปสงค์ โดยการเลื่อนนี้เป็นผลมาจากการลงทุนทางอาญาหากมียาเสพติดไว้ในครอบครอง ความไม่แน่ใจในคุณภาพยาเสพติด และการเสี่ยงภัยในการติดต่อทำธุรกรรมในตลาดมืด รวมถึง ‘การปฏิบัติตามหลักกฎหมาย’ ที่บุคคลจะละเว้นจากการประพฤติดังกล่าว

ด้วยเหตุนี้ การห้ามผลิต ขาย และเสพยาเสพติดจึงทำให้เส้นอุปทานเลื่อนขึ้นเป็นอย่างมาก ในขณะที่จะทำให้เส้นอุปสงค์เลื่อนลงน้อยกว่า นอกเสียจากอุปสงค์มีความยืดหยุ่นมากกว่าอุปทาน ดังนั้น ราคาของยาเสพติดจะสูงขึ้นภายใต้การปราบปรามนี้ ซึ่งในความเป็นจริงราคาของสินค้าต้องห้ามอย่างยาเสพติด แอลกอฮอล์ หรือยาสูบจะสูงขึ้นกว่าในภาวะที่มีการทำให้ผิดกฎหมาย ดังการศึกษาของ Morgan (1991) ที่พบว่ามูลค่าโคเคนในตลาดมืดถูกขายในราคาที่สูงกว่าตลาดเสรี 20 เท่า

ยิ่งไปกว่านั้นจากการศึกษาของ Mirron and Zwiebel (1995) ได้พบหลักฐานสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้เสพยาเสพติดและการกระทำผิดเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินอย่างเช่น การลักทรัพย์หรือการเป็นโจรสลัด โดยอธิบายความสัมพันธ์นี้ผ่าน 2 มุมมองคือ มุมมองในเชิงฤทธิ์ของยาเสพติด (Psycho-pharmacological approach) ที่มองว่าการเสพยาเสพติดทำให้ขาดสติสัมปชัญญะ จนกระตุ้นให้ก่อการกระทำผิดกฎหมายหรือก่ออาชญากรรม หรืออีกมุมมองหนึ่งที่มีมองว่าผู้เสพยาเสพติดก่ออาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินเนื่องจากราคายาเสพติดสูงขึ้นในตลาดมืดเพื่อให้ได้เงินมาใช้ในการเสพต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากผู้เสพยามีความยืดหยุ่นอุปสงค์ต่อราคาต่ำ จะยิ่งเผชิญการบีบคั้นทางสภาพคล่อง และไม่สามารถใช้จ่ายเพียงพอด้วยรายรับที่ถูกกฎหมาย ฉะนั้นราคาที่สูงขึ้นจึงทำให้อาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินเพิ่มขึ้น และชักนำไปสู่การมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่จะก่ออาชญากรรมอยู่แล้วจากการเสพยา

ภายใต้มุมมองเชิงฤทธิ์ของยาเสพติด การควบคุมยาเสพติดโดยการออกกฎหมายห้ามและปราบปรามจะสามารถลดอาชญากรรมได้จากราคายาเสพติดที่สูงขึ้นและลดการเสพยา ที่ลดลงดังที่ได้กล่าวไปข้างต้น แต่จากอีกมุมมอง หากอาชญากรรมที่เกิดถูกกระทำขึ้นเพื่อเงิน การปราบปรามยาเสพติดจะทำให้ราคายาสูงขึ้นและทำให้เกิดอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินเพิ่มขึ้น ซึ่งนอกจากจะยิ่งทำให้ผลกระทบร้ายแรงขึ้นแล้ว การปราบปรามยาเสพติดยังเบนความสนใจของกำลังตำรวจจากการยับยั้งอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินและอื่นๆ อีกด้วย

1.3 สมมติฐาน

จากทั้งหมดข้างต้น แสดงให้เห็นว่ายาสเสพติดและการปราบปรามยาเสพติดจะส่งผลต่ออาชญากรรมอย่างน้อย 2 ทางด้วยกันคือ

1) อาชญากรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์สินจำนวนมากมีการก่อเหตุโดยผู้เสพยาเสพติด ซึ่งจากการตรวจสอบสภาวะผู้กระทำผิดเผยให้เห็นว่าผู้กระทำผิดที่เสพยาฯ มีจำนวนสูงมากจากผู้กระทำผิดทั้งหมดที่ถูกจับกุมเนื่องจากใช้ความรุนแรงและก่ออาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน โดยความจริงข้อนี้ทำให้เกิดข้อสันนิษฐานว่า ‘การเสพยาเสพติดก่อให้เกิดอาชญากรรมประทุษร้ายต่อทรัพย์สินเนื่องจากผู้เสพยากระทำเพื่อหาเงินมาสนองการเสพติดของตน’

2) อิทธิพลของอาชญากรรมยาเสพติดที่มีต่ออาชญากรรมอื่นเกิดขึ้นเพราะทรัพยากรที่ใช้เพื่อบังคับใช้กฎหมายไม่เพียงพอ ซึ่งเห็นได้จากการตัดสินใจในเรื่องการจัดสรรทรัพยากรที่มักมีปัญหาอยู่บ่อยครั้ง แล้วถ้าหากว่า ความพยายามในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมหนึ่ง (A) ที่เพิ่มขึ้นจะลดสิ่งกระตุ้นให้ก่ออาชญากรรม (A) นั้นน้อยลงก็จริง แต่จะกระตุ้นให้เกิดการก่ออาชญากรรมอื่นขึ้นแทนหรือไม่ ทำให้เกิดข้อสันนิษฐานว่า ‘การบังคับใช้กฎหมายเพื่อการปราบปรามยาเสพติดชักนำให้เกิดอาชญากรรมประทุษร้ายต่อทรัพย์สินเป็นสิ่งทดแทนขึ้น เนื่องจากเกิดการเคลื่อนย้ายทรัพยากรจากอาชญากรรมหนึ่งสู่อีกอาชญากรรมหนึ่ง’

1.4 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอาชญากรรมยาเสพติดและอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน
- 2) ศึกษาการทดแทนกันของการบังคับใช้กฎหมายเพื่อการปราบปรามอาชญากรรมยาเสพติดและการเกิดอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน

1.5 ขอบเขตการศึกษา

ศึกษาถึงปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลต่อการเกิดอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินของประเทศไทย ได้แก่ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับแจ้งคดี การจับกุมคดี และงบประมาณของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม และกายภาพ โดยใช้ข้อมูลรายจังหวัด 77 จังหวัดในประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2558

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

จากอัตราการเกิดและความรุนแรงของอาชญากรรมที่จะสะท้อนถึงคุณภาพชีวิตตลอดจนส่งผลกระทบต่อพัฒนาของประเทศ การวิเคราะห์หาสาเหตุของการเกิดอาชญากรรมจึงเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่ง โดยอาชญากรรมนั้นสามารถวิเคราะห์และอธิบายได้จากหลายแนวคิดทฤษฎี ทั้งโดยหลักชีววิทยา หลักจิตวิทยา หลักศาสนาพุทธ หลักนิเวศวิทยา หรือโดยหลักสังคมวิทยาที่ศึกษาพฤติกรรมเบี่ยงเบนของบุคคลที่มีต่อสังคม เป็นต้น

2.1 ความหมายของอาชญากรรม

ความหมายของอาชญากรรมพจนานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2539 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2539) ได้ให้ความหมายของคำว่า “อาชญากรรม” ไว้ดังนี้

อาชญากรรม หมายถึง การกระทำความผิดทางอาญา, ความผิดทางอาญา (crime) ส่วนคำว่าอาญาเป็นคำนาม หมายถึง โทษ มักใช้สำหรับพระเจ้าแผ่นดินหรือเจ้านาย เช่น พระราชอาญา โทษหลวง หรือโทษที่กระทำผิดต่อประเทศชาติหรือสังคม เช่น คดีอาญา ความอาชญา ฯลฯ

อาชญากรรม เป็นปรากฏการณ์ทางสังคมซึ่งเกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลา ตามแต่โอกาสจะเอื้ออำนวยให้ผู้กระทำความผิดตัดสินใจลงมือก่ออาชญากรรม และมีความแตกต่างกันไปตามบริบททางสังคมของแต่ละสังคม ซึ่งปรากฏการณ์เหล่านี้ เป็นสิ่งที่มนุษย์ในสังคมต้องคอยสอดส่องและพึงระวังตลอดเวลา อีกทั้งในปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาของสังคมโลกทำให้รูปแบบการเกิดอาชญากรรมเกิดขึ้นอย่างหลากหลาย มีวิธีการกระทำความผิดที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ คำว่า “อาชญากรรม” ยังคงมีความหมายหลายนัยและแตกต่างกันออกไป เนื่องจากแต่ละสังคมต่างมีมุมมองต่ออาชญากรรมในแต่ละมิติไม่เหมือนกัน บางครั้งในสังคมหนึ่งการกระทำหนึ่งถือเป็นการกระทำความผิด แต่ในอีกสังคมหนึ่งอาจไม่ถือว่าเป็นอาชญากรรม และมองเป็นเพียงเรื่องธรรมดา

ในทางกฎหมาย Sutherland และ Cressey (1961) นักอาชญวิทยาได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า อาชญากรรม คือ พฤติกรรมที่ละเมิดกฎหมายอาญา พฤติกรรมที่ไม่เป็นการละเมิดกฎหมายอาญาถือว่าไม่เป็นอาชญากรรม แม้ว่าพฤติกรรมนั้นจะผิดศีลธรรม มีความต่ำทราม หรือไม่เหมาะสมเพียงใด

Clinard (1968) นักอาชญาวิทยา กล่าวว่าอาชญากรรมคือการละเมิดกฎหมายอาญา หรือการละเมิดใดๆ ก็ได้แต่จะต้องถูกลงโทษโดยรัฐ

ทางด้าน Quinney (1970 อ้างถึงใน อัมณพ ชูบำรุง, 2532) มีความคิดเห็นว่าอาชญากรรมนั้น มีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ มีกฎหมาย มีผู้ออกและใช้กฎหมาย และมีผู้ละเมิดกฎหมาย โดยอาชญากรรมเป็นสิ่งที่อยู่ในขอบเขตของกฎหมาย

เช่นเดียวกับ Bentham (อ้างถึงใน นวลจันทร์ ทศนชัยกุล, 2530) นักอาชญาวิทยา ที่กล่าวว่า อาชญากรรมคือการกระทำที่ถือเป็นความผิดอาญา เป็นการกระทำที่กฎหมายห้ามไว้ซึ่งเป็นผลร้ายมากกว่าผลดี

จากนิยามข้างต้น กล่าวได้ว่านักกฎหมายทั่วไปมองว่าการกระทำที่เรียกว่าเป็นอาชญากรรมนั้น จะต้องเป็นการกระทำที่ละเมิดกฎหมายอาญาหรือกฎหมายอื่นๆที่มุ่งคุ้มครองความสงบสุขของประชาชนส่วนรวมจากการทำความผิดทั้งโดยเจตนาและไม่เจตนา

ในทางสังคมวิทยา Auguste Comte (อ้างถึงใน จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย, 2551) ผู้ได้รับการยกย่องให้เป็นบิดาแห่งสังคมวิทยา มองว่าสังคมเปรียบเสมือนร่างกายมนุษย์ ซึ่งประกอบด้วยระบบย่อยต่าง ซึ่ง มีหน้าที่ของตนเอง แต่ละระบบมีบทบาทหน้าที่แตกต่างกัน แต่มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันในลักษณะการประสานสัมพันธ์ หากระบบใดระบบหนึ่งบกพร่องจะ ส่งผลกระทบต่อไปยังระบบอื่นๆ

Durkheim (อ้างถึงใน จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย, 2551) นักสังคมวิทยา ได้มาสานต่อแนวคิดข้างต้นและเห็นว่าอาชญากรรมที่ปรากฏขึ้นในทุกสังคม และในรูปแบบที่แตกต่างกัน นั้น เป็นลักษณะที่แสดงออกถึงความเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมของมนุษย์ที่ แตกต่างกันไปในสังคม จึงถือว่าอาชญากรรมเป็นสภาวะปกติและเป็นความเป็นจริงทางสังคมที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นสังคมในอดีตหรือในปัจจุบัน และไม่ว่าสังคมที่กำลังพัฒนาหรือสังคมที่พัฒนาแล้ว ต่างก็ประสบปัญหาอาชญากรรม เพราะไม่มีสังคมใดที่สามารถบังคับให้สมาชิกทุกคนยอมปฏิบัติตามได้ในทุกเรื่องภายใต้เงื่อนไขทุกสถานการณ์ อาชญากรรมจึงเป็นสิ่งที่ขัดแย้งกับสังคมปัจจุบัน แต่เป็นสภาวะที่จำเป็น ของสังคมที่ต้องมีอยู่ในทุกสังคม เพื่อเป็นการปูพื้นฐานสำหรับวิถีชีวิตและจริยธรรมสำหรับอนาคต

ทางด้าน Sutherland และ Cressey (1961) ได้ให้ความหมายของอาชญากรรมในแง่ของสังคมไว้ว่า อาชญากรรมเกี่ยวข้องกับปัจจัยที่สำคัญอยู่ 3 ประการ คือ (1) เกี่ยวข้องกับค่านิยมอันเป็นที่ยึดถือของกลุ่ม หรือของบางคนในกลุ่มซึ่งเป็นพวกที่มีความสำคัญในทางการเมือง(2) เกี่ยวข้องกับการแยกตัวและการขัดแย้งในทางวัฒนธรรมกับบางส่วนของกลุ่ม ทำให้สมาชิกบางคนของกลุ่มไม่ยอมรับค่านิยมที่มีอยู่หรือยอมรับน้อยกว่าเดิม อันจะเป็นผลให้เกิดอันตรายแก่กลุ่มได้ และ (3) เกี่ยวข้องกับการใช้วิธีการต่อสู้เพื่อบีบบังคับให้เกิดความถูกต้องระหว่างฝ่ายที่ยึดค่านิยมกับฝ่ายที่ละเมิดค่านิยม

ทั้งนี้ ความหมายของอาชญาวิทยาในแง่ของสังคมอาจไม่ชัดเจนเท่ากับในด้านของกฎหมาย แต่การพิจารณาว่าอาชญากรรมเป็นการละเมิดกฎหมายเพียงอย่างเดียวก็ย่อมไม่ถูกต้องเสมอไป เพราะกฎหมายอาจเปลี่ยนแปลงไปตามเวลา สถานที่ และสภาพแวดล้อมต่างๆ ได้เสมอ

ทางด้านอาชญาวิทยา Beccaria (1764 อ้างถึงใน ญัตติวุฒัน สุทธิโยธิน, 2553) กล่าวว่า อาชญากรรมจะต้องพิจารณาจากองค์ประกอบ เกี่ยวกับภัยอันตรายต่อสังคมเป็นประการสำคัญ กล่าวอีกนัยหนึ่ง อาชญากรรม หมายถึง พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดภัยอันตราย หรือความสูญเสียต่อสังคมโดยรวม และที่เป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่ต้องได้รับการควบคุมและแก้ไข อีกทั้งได้กล่าวสิ่งที่สำคัญยิ่งต่อวงการกฎหมาย กระบวนการยุติธรรม และอาชญาวิทยาไว้ว่า “ไม่มีอาชญากรรม เมื่อไม่มีกฎหมาย”

ในทางอาชญาวิทยาได้แบ่ง มุมมองของการศึกษาในเรื่องดังกล่าวออกเป็น 3 มุมมองที่สำคัญด้วยกัน คือ มุมมองทางด้านชีววิทยา (Biology) มุมมองทางด้านจิตวิทยา (Psychology) และมุมมองทางด้านสังคมวิทยา (Sociology) ซึ่งในแต่ละมุมมองก็มีข้ออธิบายถึงสาเหตุของการเกิดอาชญากรรมที่แตกต่างกันออกไป ดังนี้

(1) มุมมองทางด้านชีววิทยา (Biology) ซึ่งเป็นการศึกษาถึงสาเหตุการเกิดของอาชญากรรม โดยใช้มุมมองทางด้านชีววิทยา อันได้แก่การถ่ายทอดพฤติกรรมอาชญากรรมผ่านทางรหัสพันธุกรรม สารเคมีในร่างกายที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของระบบประสาท หรือการทำงานในร่างกาย ตลอดจนลักษณะของโครโมโซม เป็นต้น ซึ่งสาเหตุต่างๆ เหล่านี้ สามารถส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมอาชญากรรมของบุคคลได้มากกว่าองค์ประกอบทางด้านสังคม หรือองค์ประกอบทางด้านสิ่งแวดล้อม

(2) มุมมองทางด้านจิตวิทยา (Psychology) เป็นการศึกษาถึงสาเหตุการเกิดของอาชญากรรม โดยใช้การวิเคราะห์พฤติกรรมของมนุษย์ทางด้านจิตวิทยา อันได้แก่ การศึกษาถึงพัฒนาการของบุคคลตั้งแต่วัยเด็ก รวมถึงปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในแต่ละช่วงวัยที่ส่งผลกระทบต่อถูกกำหนดรูปแบบบุคลิกภาพของบุคคลนั้นในวัยผู้ใหญ่ รวมถึงเป็นกระบวนการศึกษาถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับจิตใจของบุคคลที่อาจนำไปสู่การก่ออาชญากรรม

(3) มุมมองทางด้านสังคมวิทยา (Sociology) ในขณะที่ด้านชีววิทยาและด้านจิตวิทยามองว่าการก่ออาชญากรรมเป็นเงื่อนไขที่เกิดจากตัวบุคคลนั่นเอง นักสังคมวิทยาได้ท้าทายความเชื่อดังกล่าว โดยเริ่มหาสาเหตุในการเกิดอาชญากรรมจากการพิจารณาจากองค์ประกอบภายนอกของตัวผู้กระทำความผิด อันได้แก่องค์ประกอบทางด้านสังคม เช่น การเบี่ยงเบนทางวัฒนธรรม ความตึงเครียดทางสังคม หรือการเรียนรู้ที่แตกต่าง เป็นต้น

2.2 ทฤษฎีการลงโทษเพื่อการข่มขู่ยับยั้ง (Deterrence Theory)

หากพิจารณาตั้งแต่แรกเริ่มถึงสาเหตุของการก่ออาชญากรรมตามสำนักอาชญาวิทยาคลาสสิก (The Classical School of Criminology) นั้น โดยมีพื้นฐานแนวคิดที่ว่า ‘อาชญากรรมเกิดจากเจตจำนงอิสระ (Free will) ที่กำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ กล่าวคือ มนุษย์เป็นผู้มีเหตุผลในการมุ่งแสวงหาเพื่อผลประโยชน์สูงสุด และมีเหตุผลในการตัดสินใจที่จะเลือกกระทำหรือไม่กระทำการใดๆ ดังนั้นมนุษย์จึงตัดสินใจเลือกและกระทำการใดๆ เมื่อเห็นว่าจะได้รับประโยชน์ ทั้งที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย ซึ่งเมื่อมนุษย์กระทำสิ่งใดลงไปโดยการตัดสินใจและการใช้เหตุผลของตนเองแล้ว เขาก็จะต้องรับผิดชอบในสิ่งที่เขากระทำลงไป หากกระทำผิดย่อมต้องได้รับการลงโทษ การที่สังคมลงโทษบุคคลนั้นก็เพราะว่าเขาได้กระทำความผิด และเป็นสิ่งที่เขาสมควรจะได้รับ’ โดย Beccaria (1764 อ้างถึงใน ญัฐรัฐวัฒน์ สุทธิโยธิน, 2553) ผู้ให้กำเนิดสาขาวิชาอาชญาวิทยา และเป็นผู้ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาแห่ง “ทฤษฎีการลงโทษเพื่อการข่มขู่ยับยั้ง (Deterrence Theory)” ได้กล่าวถึง ‘อาชญากรรมและการลงโทษ’ ในปี ค.ศ. 1764 โดยเรียกร้องให้มีการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยหลักการเกี่ยวกับการลงโทษนั้นมีแนวคิดพื้นฐานมาจากทฤษฎีอรรถประโยชน์นิยม (Utilitarianism philosophy) คือ “ประโยชน์สูงสุดสำหรับปวงชนจำนวนมากที่สุด” ซึ่งหมายถึง “การมุ่งคุ้มครองประโยชน์สูงสุดสุดของคนส่วนใหญ่ในสังคม” ซึ่ง Beccaria ได้ให้ข้อเสนอเกี่ยวกับอาชญากรรมและการลงโทษที่มุ่งป้องกันสังคมโดยการข่มขู่ยับยั้งผู้ที่คิดจะกระทำผิดให้เกรงกลัวโทษ โดยการลงโทษที่สามารถยับยั้งผู้กระทำผิดได้จะต้องมีลักษณะสำคัญ 3 อย่างคือ (1) การลงโทษด้วยความรวดเร็ว (Swiftness of punishment) (2) ความแน่นอนในการลงโทษ (Certainty of punishment) และที่สำคัญที่สุดคือ (3) ความเคร่งครัดหรือความรุนแรงในการลงโทษ (Severity of punishment) ที่เน้นการลงโทษที่มีประสิทธิผล ซึ่งโทษที่เป็นไปได้นี้จะต้องมากเกินกว่าประโยชน์ที่ผู้กระทำผิดจะได้รับจากการประกอบอาชญากรรม ซึ่งจากแนวคิดการข่มขู่ยับยั้งนี้จะเห็นได้ว่าการยับยั้งอาชญากรรมทั้งการจับกุม, การตัดสินว่ากระทำผิด, และการลงโทษมีความสำคัญอย่างยิ่ง ทำให้นักเศรษฐศาสตร์ที่ศึกษาด้านอาชญากรรมต่างมุ่งให้ความสนใจในผลของการยับยั้งอาชญากรรม (Deterrent effect) ทั้งการจับกุม การตัดสินว่าผิด และการลงโทษ

2.3 อาชญากรรมและการลงโทษ : วิธีการทางเศรษฐศาสตร์ (Crime and Punishment : An Economic Approach)

ในมุมมองเศรษฐศาสตร์ตามแนวคิดของ Becker (1968) นั้น สาเหตุของการก่ออาชญากรรมหรือการกระทำความผิดใดๆ ของปัจเจกบุคคลจะเกิดขึ้นต่อเมื่ออรรถประโยชน์สูงสุดที่จะได้รับจาก

การกระทำผิดนั้น (Benefit) มากกว่าอรรถประโยชน์ที่จะได้รับหากใช้เวลาและทรัพยากรที่มีในการทำงานอื่นๆ โดยจะคำนึงถึงต้นทุนที่เกิดขึ้น (Cost) ซึ่งก็คือโอกาสที่จะถูกจับและลงโทษ และความรุนแรงของโทษที่จะได้รับ แต่อย่างไรก็ตามผลที่เกิดขึ้นจากการก่ออาชญากรรมนี้ไม่ได้กระทบต่อผู้ก่ออาชญากรรมและผู้เสียหายโดยตรงเท่านั้น แต่ยังส่งผลโดยตรงต่อสังคมอีกด้วย ฉะนั้นหากจะลดการเกิดอาชญากรรมจะสามารถอธิบายโดยใช้ทฤษฎีข้างต้นที่กล่าวมา นั่นคือ การแสดงให้เห็นถึงผลเสียที่จะได้รับที่มีมากกว่าผลได้จากการกระทำผิด หรือที่ทางเศรษฐศาสตร์เรียกว่าการเพิ่มต้นทุนจากการก่ออาชญากรรม นั่นก็คือ การเพิ่มโอกาสในการถูกจับและความรุนแรงของบทลงโทษ ซึ่งจากการศึกษาของ Ehrlich (1973) ที่ได้ศึกษาการก่ออาชญากรรมโดยใช้แบบจำลองที่มองว่าอาชญากรรมคือลักษณะการทำงานอย่างหนึ่ง โดย Ehrlich ให้บุคคลตัดสินใจเลือกระหว่างการทำงานสุจริตกับการก่ออาชญากรรม ภายใต้เวลาที่จำกัดและความเป็นไปได้ในการถูกจับและลงโทษ ซึ่งผลการศึกษาที่ได้พบว่าการว่างงานเป็นปัจจัยที่กำหนดการก่ออาชญากรรมอย่างหนึ่ง เพราะหากบุคคลนั้นว่างงาน รายได้จากการทำงานสุจริตจะลดลง คนจึงก่ออาชญากรรมเพื่อหารายได้มาทดแทนแต่หากต้นทุนในการก่ออาชญากรรมรวมไปถึงความเป็นไปได้ในการถูกจับและลงโทษสูงขึ้นแล้วจะส่งผลให้เกิดการก่ออาชญากรรมลดลง

การศึกษาของ Becker (1968) ได้สร้างแบบจำลองที่มีองค์ประกอบ 4 ส่วนสำคัญของการเกิดอาชญากรรมอันได้แก่ ความเสียหาย (Damage) ต้นทุนในการจับกุมดำเนินคดีและพิสูจน์ว่ากระทำผิด (Cost of Apprehension and conviction) อุปทานของอาชญากรรม (Supply of crime) และการลงโทษ (Punishment) ดังนี้

2.3.1 ความเสียหาย (Damage)

ความสูญเสีย (Harm) ที่สมาชิกในสังคมจะได้รับจากการกระทำของปัจเจกบุคคลที่ขึ้นอยู่กับระดับของกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย โดยความสูญเสียจะเพิ่มขึ้นถ้าระดับของกิจกรรมมากขึ้น ซึ่งสามารถแสดงความสัมพันธ์ได้ดังสมการ

$$H_i = H_i(O_i)$$

$$\text{และ } H'_i = \frac{dH_i}{dO_i} > 0$$

โดย H_i คือ ความสูญเสีย (Harm) จากกิจกรรมที่ i

O_i คือ ระดับของกิจกรรม (Activity level)

ดังนั้น $H(O)$ คือระดับความสูญเสียที่เกิดขึ้นจากระดับของกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย ซึ่งแนวความคิดของความเสียหายนี้เป็นเพียงฟังก์ชันที่มีความสัมพันธ์กับระดับของกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย วัดได้จากจำนวนของการกระทำผิด

ในส่วนของผลประโยชน์ที่ได้ (Social value of the gain) จากการระทำความผิดนั้นจะมีความสัมพันธ์กับระดับของกิจกรรมที่ผิดกฎหมายในทิศทางเดียวกัน โดยสามารถแสดงความสัมพันธ์ได้ ดังนี้

$$G = G(O)$$

$$\text{และ } G' = \frac{dG}{dO} > 0$$

ดังนั้นต้นทุนสุทธิหรือความเสียหายสุทธิ (Net cost or Damage) คือความแตกต่างระหว่างความสูญเสียและผลประโยชน์ที่ได้รับ แสดงได้ดังนี้

$$D(O) = H(O) - G(O)$$

ซึ่งผลประโยชน์ที่ได้รับจากการระทำความผิดมีลักษณะเป็น Diminishing marginal gain และความเสียหายที่เกิดขึ้นมีลักษณะเป็น Increase Marginal harm คือ

$$G'' < 0, H'' > 0$$

$$\text{และ } D'' = H'' - G'' > 0$$

และเงื่อนไขสำคัญในการที่ทำให้เกิดจุดที่เหมาะสม (Optimality) คือ

$$D'(O) > 0 \text{ for all } O > O_a \text{ if } D'(O_a) \geq 0$$

2.3.2 ต้นทุนในการจับกุมดำเนินคดีและพิสูจน์ว่ากระทำผิด (Cost of Apprehension and conviction)

ในขั้นตอนการจับกุมและการตัดสินว่ากระทำผิดกฎหมายย่อมต้องการทรัพยากรทั้งบุคคลและอุปกรณ์ต่างๆซึ่งนำมาซึ่งค่าใช้จ่าย เช่น การใช้จ่ายในส่วนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่ศาล รวมถึงค่าเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ เป็นต้น โดยทรัพยากรเหล่านี้เป็นปัจจัยที่ทำให้ได้มาซึ่งการจับกุมและการตัดสินว่ากระทำผิด เสมือนเป็นฟังก์ชันการผลิต (Production function) ดังสมการ

$$A = f(m, r, c)$$

โดย A คือ กิจกรรมของตำรวจและศาล

m คือ ปัจจัยมนุษย์

r คือ ปัจจัยทางด้านวัตถุ

C คือ ปัจจัยทุน

โดยกิจกรรมของตำรวจและศาลหรือการจับกุมและการตัดสินว่ากระทำผิดเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้ต้นทุนเพิ่มสูงขึ้นด้วย แสดงได้ดังนี้

$$C = C(A)$$

$$\text{และ } C = \frac{dC}{dA} > 0$$

โดยการจับกุมและการตัดสินว่าผิดวัดได้ด้วยจำนวนความผิดที่มีการตัดสินว่ากระทำผิด
ดังสมการ

$$A \cong p(O)$$

เมื่อ p คือ อัตราส่วนของการจับกุมได้ต่อจำนวนอาชญากรรมทั้งหมด และเมื่อนำสมการนี้
แทนลงในสมการข้างต้น และทำการหาอนุพันธ์อันดับหนึ่งโดยเทียบกับ p (Differentiation) จะได้

$$C_p = \frac{\partial C(pO)}{\partial p} = C'O > 0$$

$$\text{และ } C_o = C'p > 0$$

ถ้า $p(O) \neq 0$ การเพิ่มขึ้นของโอกาสที่จะจับได้หรือจำนวนการเพิ่มขึ้นของอาชญากรรม
นั้นจะส่งผลให้ต้นทุนทั้งหมดเพิ่มสูงขึ้นด้วย ถ้าต้นทุนหน่วยสุดท้ายของการเพิ่มขึ้นของกิจกรรมที่ผิด
กฎหมายเพิ่มขึ้นสามารถเขียนได้เป็น

$$C_{pp} = C''O^2 > 0,$$

$$C_{oo} = C''O^2 > 0,$$

$$C_{pp} = C_{oo} = C''p(O) + C' > 0$$

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่ากิจกรรมของตำรวจและศาลขึ้นอยู่กับอัตราส่วนของการจับกุมได้ต่อจำนวนอาชญากรรมทั้งหมดและระดับของกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย แต่ในความเป็นจริงแล้วอาจยังมีกิจกรรมอื่นๆ อีก โดยสามารถปรับปรุงสมการการจับกุมและการตัดสินว่าผิดวัดได้ด้วยจำนวนความผิดที่มีการตัดสินว่ากระทำผิด ได้ดังนี้

$$A = h(p, O, a)$$

โดย a คือ กิจกรรมอื่นๆที่เกี่ยวข้องและในทำนองเดียวกันสามารถปรับปรุงสมการต้นทุนได้เป็น $C = C(p, O, a)$ และกำหนดให้

$$C_{pp} \geq 0,$$

$$C_{oo} \geq 0,$$

$$C_{po} \cong 0$$

และสามารถเขียนเป็นต้นทุนเฉลี่ยได้เป็น $AC = \frac{C(p, O, a)}{O}$

2.3.3 อุปทานของอาชญากรรม (Supply of crime)

อุปทานของการเกิดอาชญากรรมจะขึ้นอยู่กับความเป็นไปได้ในการถูกจับและถูกลงโทษเมื่อถูกตัดสินว่ากระทำผิด ซึ่งเนื่องจากการมีกระบวนการทางกฎหมายที่ดีขึ้น รวมถึงการลงโทษที่รุนแรงมากขึ้นจะสามารถทำให้อาชญากรรมลดลงได้ ทั้งนี้ยังมีปัจจัยอื่นๆที่ส่งผลต่อการเกิดอาชญากรรมเช่นกัน เช่น ระดับรายได้ ซึ่งจะมีผลต่อกิจกรรมที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย ความถี่ของการจับกุม ความเต็มใจที่จะเข้าสู่กิจกรรมที่ผิดกฎหมาย แสดงโดย

$$O_i = O_i(p_i, f_i, u_i)$$

โดย O_i คือ จำนวนของอาชญากรรม

p_i คือ ความเป็นไปได้ในการถูกจับต่อจำนวนอาชญากรรมทั้งหมด

f_i คือ การลงโทษต่อจำนวนอาชญากรรมทั้งหมด

และ u_i คือ ปัจจัยอื่นๆที่มีอิทธิพลต่อการเกิดอาชญากรรม

อย่างไรก็ตาม การลงโทษนั้นจะสามารถทำได้ก็ต่อเมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการในการพิสูจน์การกระทำผิดแล้ว โดยถ้าถูกตัดสินว่ามีความผิดจริง ผู้ที่กระทำความผิดก็จะต้องได้รับโทษ (f) ซึ่งการเพิ่มขึ้นของทั้งความเป็นไปได้ในการจับกุมต่อจำนวนของอาชญากรรมทั้งหมดและการลงโทษต่อจำนวนอาชญากรรมทั้งหมด จะทำให้จำนวนของการเกิดอาชญากรรมลดลง โดยสามารถแสดงได้ดังนี้

$$O_{pj} = \frac{\partial O_j}{\partial p_i} < 0$$

$$O_{fj} = \frac{\partial O_j}{\partial f_i} < 0$$

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนของการเกิดอาชญากรรม (O) กับปัจจัยอื่นๆ (u) นั้นไม่สามารถระบุทิศทางของความสัมพันธ์ได้ เนื่องจากขึ้นอยู่กับว่าปัจจัยอื่นนั้นคืออะไร เช่น อัตราการว่างงานที่สูงขึ้นจะส่งผลให้จำนวนของการเกิดอาชญากรรมสูงขึ้น หรือเป็นระดับรายได้ที่สูงขึ้นก็จะส่งผลให้จำนวนการเกิดอาชญากรรมลดลง เป็นต้น ดังสมการ

$$O = O(p, f, u)$$

2.3.4 การลงโทษ (Punishment)

การลงโทษผู้กระทำความผิดมีหลายระดับ ในกรณีประเทศไทย โทษทางอาญามี 5 ประเภท คือ ปรับ ริบทรัพย์ กักขัง จำคุก และประหารชีวิต ทั้งนี้การลงโทษที่เป็นต้นทุนของผู้กระทำความผิดก็จริง แต่จะกระทบกับผู้อื่นในสังคมด้วย เนื่องจากสังคมต้องสูญเสียภาษีส่วนหนึ่งไปเพื่อกิจกรรมภายหลังกระบวนการยุติธรรม ดังนั้นกล่าวได้ว่า ต้นทุนรวมในการลงโทษผู้กระทำความผิด (Total cost of punishment) คือ ต้นทุนที่เกิดขึ้นกับผู้กระทำความผิดรวมกับต้นทุนที่เกิดขึ้นกับบุคคลอื่นๆ ในสังคม (หรือลบด้วยผลได้ที่คนในสังคมได้รับ) โดยสามารถเขียนความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนของสังคมและต้นทุนของผู้กระทำความผิดได้ดังสมการ

$$f' = bf$$

โดย f' คือ ต้นทุนของสังคม

b คือ ค่าสัมประสิทธิ์ที่แปลงจากต้นทุนของสังคมไปเป็นต้นทุนของบุคคล ซึ่งค่า b นั้นจะขึ้นอยู่กับชนิดของการลงโทษ ยิ่งถ้าบทลงโทษหนักมากขึ้นเท่าใด ค่า b ก็จะมีมาก

f คือ ต้นทุนของผู้กระทำความผิด

จากแนวคิดเรื่องอาชญากรรมและการลงโทษที่กล่าวมาสามารถนำมาเขียนสมการกำหนดอาชญากรรมในรูปแบบทั่วไป (General form) ได้ว่า

$$\begin{aligned} R_{it} &= \alpha_i + X_{it}\beta + P_{it}\gamma + \varepsilon_{it} \\ i &= 1, 2, \dots, N \\ t &= 1, 2, \dots, N \end{aligned}$$

โดย R_{it} คือ อัตราการเกิดอาชญากรรม

α_i คือ ค่าคงที่

X_{it} คือ กลุ่มตัวแปรที่สัมพันธ์กับอัตราการเกิดอาชญากรรม

P_{it} คือ กลุ่มตัวแปรที่ยับยั้งการเกิดอาชญากรรม (Deterrent variable) ประกอบไปด้วย ความเป็นไปได้ในการถูกจับ (Probability of arrest, P_A โดยวัดจากสัดส่วนการถูกจับได้ต่อการเกิดอาชญากรรมทั้งหมด) ความเป็นไปได้ในการถูกตัดสินว่าผิด (Probability of conviction, P_C โดยวัดจากสัดส่วนของการเสร็จสิ้นการตัดสินต่อการถูกจับได้ทั้งหมด) ความเป็นไปได้ในการถูกลงโทษจากการกระทำผิด (Probability of imprisonment, P_P โดยวัดจากสัดส่วนการถูกตัดสินว่าผิดและได้รับโทษต่อการตัดสินคดีทั้งหมด) และความรุนแรงของบทลงโทษ (Severity of Punishment, S' โดยวัดจากระยะเวลาที่ถูกลงโทษหรือถูกจองจำ)

ซึ่งการศึกษาของ Cornwell and Trumbull (1994) ที่ได้ทำการศึกษาแบบจำลองนี้ โดยใช้ข้อมูล Panel data ซึ่งเป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเกิดอาชญากรรมกับตัวแปรต่างๆ ทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ค่าจ้าง ความหนาแน่นของประชากร ความแตกต่างทางด้านภูมิศาสตร์ของพื้นที่ จำนวนตำรวจต่อหัวของประชากร และตัวแปรยับยั้งการเกิดอาชญากรรม ได้แก่ ความเป็นไปได้ในการถูกจับ ความเป็นไปได้ในการถูกตัดสินว่าผิด ความเป็นไปได้ในการถูกจำคุก และระดับความรุนแรงของการลงโทษโดยผลการศึกษาพบว่าตัวแปรยับยั้งมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับการเกิดอาชญากรรม ทางด้านตัวแปรทางเศรษฐกิจ พบว่า ค่าจ้างเป็นผลในทิศทางลบกับอัตราการเกิดอาชญากรรมเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีข้างต้น เช่นเดียวกันกับผลการศึกษาของ Nilsson and Agnell (2003) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการว่างงานทั้งในภาวะตลาดแรงงานที่เป็นปกติและตลาดแรงงานที่ผันผวน โดยพบว่า เมื่ออัตราการว่างงานสูงจะส่งผลให้มีจำนวนอาชญากรรมเพิ่มสูงขึ้นด้วย โดยเฉพาะอาชญากรรมประเภทประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน

2.4 การกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน

เนื่องด้วยงานชิ้นนี้สนใจในอัตราการเกิดอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน ซึ่งการกระทำผิดนี้สามารถอธิบายได้ด้วยแบบจำลองข้างต้น จึงมีความสัมพันธ์และสามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีด้านทุนในการจับกุมดำเนินคดีและพิสูจน์ว่ากระทำผิด อุปทานของอาชญากรรม และการลงโทษด้วยเช่นกัน แต่นอกจากจะอธิบายได้ด้วยปัจจัยเหล่านี้ ความสัมพันธ์ระหว่างการเสพยาเสพติดกับการก่ออาชญากรรมก็เป็นเรื่องที่น่าสนใจโดยทั่วไปมักเชื่อกันว่า การเสพยาเสพติดเป็นสาเหตุสำคัญของการก่ออาชญากรรมสาเหตุหนึ่งเช่นกัน โดยเฉพาะความเชื่อในประเด็นที่ว่า ผู้ติดยาเสพติดจะประกอบ

อาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินเพื่อนำเงินไปซื้อยาเสพติด จึงเกิดเป็นมุมมองที่ว่า ‘ยาเสพติดเป็นสาเหตุของอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน’ ดังการศึกษาของ Eckerman et al. (1971) ที่ศึกษาผู้ต้องหาในคดีต่างๆ 1,800 คน ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ด้วยวิธีการสัมภาษณ์, ตรวจปัสสาวะและตรวจสอบจากเอกสารทางราชการ โดยแยกผู้ต้องหาออกเป็น 3 กลุ่ม คือกลุ่ม “เคยเสพ” “กำลังเสพ” และ “ไม่เคยเสพ” และพบว่าผู้ต้องหา 461 คนที่ “กำลังเสพ” เฮโรอีนอยู่ในขณะถูกจับ และ 61.3% จาก 461 คนนี้ถูกจับในคดีปล้นทรัพย์สิน ลักทรัพย์ในเคหสถาน และลักขโมย แต่ถูกจับในคดีฆ่าคนตาย ช่มชู้ และทำร้ายร่างกายเพียง 6.1% สำหรับกลุ่มที่ “เคยเสพ” เฮโรอีนก็เช่นกันพบว่าถูกจับกุมในคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน 54.7% และถูกจับกุมในคดีเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย 9.9% ในขณะที่กลุ่มที่ “ไม่เคยเสพ” เฮโรอีนนั้นมีเพียง 35.7% ที่ถูกจับกุมในคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินและ 23.6% ถูกจับกุมในคดีเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ซึ่งผลสรุปของงานวิจัยชิ้นนี้สรุปว่า “ส่วนใหญ่ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดจะกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน” เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ Barton (1980) ที่ได้ศึกษาผู้ต้องขัง 10,400 คน จากรัฐต่างๆในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งพบว่า 30% ของผู้ต้องขังเคยเสพเฮโรอีนมาก่อน และเมื่อนำผู้ต้องขังกลุ่มที่เคยเสพเฮโรอีนมาก่อนเปรียบเทียบกับผู้ต้องขังกลุ่มที่ไม่เคยเสพเฮโรอีนมาก่อนพบว่า 25% ของผู้ต้องขังที่เคยเสพเฮโรอีนมาก่อนต้องโทษในคดีปล้นทรัพย์สิน ในขณะที่ผู้ต้องขังที่ไม่เคยเสพเฮโรอีนมาก่อนต้องโทษในคดีปล้นทรัพย์สินเพียง 20%

ทั้งนี้ นอกจากการเสพยาเสพติดและการก่ออาชญากรรมจะมีความสัมพันธ์กันแล้ว ความสัมพันธ์นี้ยังเป็นไปในหลายรูปแบบ การศึกษาของ Goldstein (1985) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ของยาเสพติดกับการประกอบอาชญากรรมใน 3 รูปแบบด้วยกัน คือ

2.4.1 ความสัมพันธ์ของยาเสพติดที่มีผลต่อสภาพจิตใจและการประกอบอาชญากรรม (Psychopharmacological link)

การที่ยาเสพติดเป็นสาเหตุหนึ่งในการประกอบอาชญากรรมนั้น เนื่องมาจากการเสพยาเสพติดมีผลต่อสภาพจิตใจของผู้เสพๆ ทำให้เกิดการทำลายระบบความจำ สูญเสียการควบคุมตัวเอง ที่สำคัญเป็นสาเหตุทำให้จิตบกพร่อง โดยยาเสพติดจะทำลายระบบการรับรู้หรือความอดทนอดกลั้นต่อความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด จึงกล่าวได้ว่าผู้กระทำผิดหลายคนประกอบอาชญากรรมเนื่องจากฤทธิ์ของยาเสพติด ดังการศึกษาของ การศึกษาของ Fedorowycz (1998) ที่พบว่าร้อยละ 50 ของผู้กระทำผิดในคดีฆาตกรรมประเทศแคนาดา ได้ดื่มเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์หรือยาเสพติดก่อนที่จะประกอบอาชญากรรม นอกจากนี้ จากการสำรวจข้อมูลผู้ต้องขังใหม่ที่เพิ่งถูกควบคุมตัวในสถานควบคุมในประเทศแคนาดาในปี ค.ศ. 1999 พบว่าร้อยละ 50.6 ของ ผู้ต้องขังใหม่มีการเสพยาเสพติด และ/หรือเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ในวันที่กระทำผิดและถูกจับกุมที่สำคัญ ยังพบว่ามี ความแตกต่างกันของประเภทอาชญากรรม โดยอาชญากรรมประเภทฆาตกรรม

และการทำร้ายร่างกายให้ได้รับบาดเจ็บจะมีความสัมพันธ์กับผู้เสพเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ ในขณะที่อาชญากรรมประเภทเกี่ยวกับทรัพย์สิน อาทิ การลักขโมย การจัดแจงอาคารบ้านเรือน จะมีความสัมพันธ์กับผู้เสพยาเสพติด

สำหรับประเทศไทยได้มีการศึกษาความสัมพันธ์ในรูปแบบนี้ด้วยเช่นกัน คือ การศึกษาของ นัทธี จิตสว่าง และสุนนทิพย์ ใจเหล็ก (2544) โดยศึกษาถึงเส้นทางการดำเนินชีวิตของผู้ต้องขังในคดียาเสพติดตั้งแต่การเข้าสู่ขบวนการที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด พัฒนาการในการเกี่ยวพันกับยาเสพติด การปรับตัวในเรือนจำ และความคาดหวังของการใช้ชีวิตหลังพ้นโทษด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ และสัมภาษณ์แบบเจาะลึก มีกลุ่มตัวอย่างคือ นักโทษเด็ดขาดในคดียาเสพติดและจำหน่ายยาเสพติดจากเรือนจำ/ทัณฑสถานตามภูมิภาคต่างๆ 17 แห่งทั่วประเทศ จำนวน 365 คน ซึ่งผลการศึกษาส่วนหนึ่งพบว่า ผู้เสพเฮโรอีนกลุ่มตัวอย่าง มีการก่ออาชญากรรมเพื่อให้ได้เงินมาซื้อยาเสพติดในการเสพ ไม่ว่าจะเป็นการวิ่งราวทรัพย์สิน การชิงทรัพย์ การลักทรัพย์ และการปล้นทรัพย์ เป็นต้น

2.4.2 ความสัมพันธ์ของเครือข่ายหรือขบวนการค้ายาเสพติด (The systemic link)

ยาเสพติดและอาชญากรรมมีความสัมพันธ์ในรูปแบบนี้เนื่องมาจากสาเหตุของเครือข่ายขบวนการค้ายาเสพติดในตลาดค้ายาเสพติดที่มีการใช้ความรุนแรงในการประกอบธุรกิจ ซึ่งธุรกิจผิดกฎหมายย่อมไม่มีกฎหมายที่ให้การคุ้มครอง รวมทั้งการแข่งขันระหว่างผู้ค้ายาเสพติด, ปัญหาเรื่องหนี้สินและการปกป้องผลประโยชน์ที่ผิดกฎหมาย ในขบวนการค้ายาเสพติด ดังผลการศึกษาของ นัทธี จิตสว่าง และสุนนทิพย์ ใจเหล็ก (2544) ที่พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการค้ายาเสพติดของกลุ่มผู้ค้ารายย่อยที่อาจนำไปสู่การประกอบอาชญากรรม ได้แก่ ปัญหาการถูกหักหลังจากเพื่อน ลูกน้อง และผู้ร่วมขบวนการค้ายาเสพติดรวมทั้งปัญหาการแย่งลูกค้ากันโดยการตัดราคาเพื่อให้ยาเสพติดราคาต่ำสุด

2.4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการบีบบังคับทางเศรษฐกิจ (The Economic – compulsive link)

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างยาเสพติดและการประกอบอาชญากรรมอีกรูปแบบหนึ่ง คือ การที่ผู้เสพยาเสพติดประกอบอาชญากรรมเพื่อให้ได้เงินมาซื้อยาเสพติดเพื่อเสพ โดยมีมุมมองว่า ความต้องการยาเสพติดเพื่อเสพตลอดจนราคายาเสพติดที่มีราคาแพง เป็นสิ่งสำคัญที่บีบบังคับให้ผู้เสพยาเสพติดต้องประกอบอาชญากรรม ดังจะเห็นได้จาก ผู้กระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดจำนวนมากที่มีถูกจับในข้อหาลักขโมยด้วยเหตุผลต้องการให้ได้เงินมาเสพยาเสพติดเนื่องมาจากยาเสพติดที่มีราคาแพง ดังการศึกษาของ Forget (1990) ที่ได้ศึกษาผู้ต้องขังในประเทศแคนาดา และพบว่าผู้ต้องขังจำนวนมากกว่า 1 ใน 3 ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ต้องขังในสถานกักขัง Montreal (Montreal

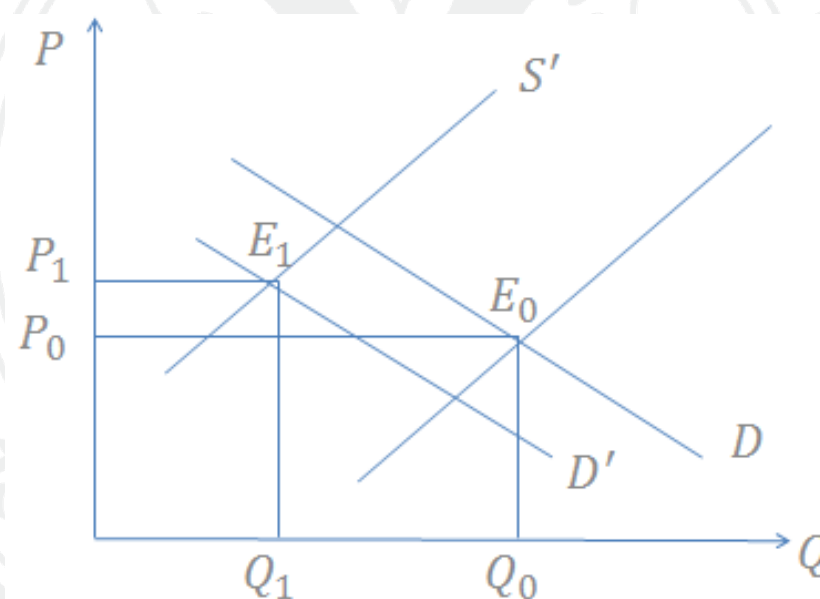
Detention Center) ได้ให้เหตุผลของการประกอบอาชญากรรมว่า เพื่อให้ได้เงินมาซื้อยาเสพติดเพื่อเสพ และผลการศึกษาของ Collin (1990) ที่พบว่า 2 ใน 3 ของผู้ต้องขังที่ได้ใช้ยาเสพติดในวันที่ประกอบอาชญากรรม โดยถูกควบคุมโดยรัฐบาลกลางของประเทศสหรัฐอเมริกา ให้เหตุผลว่า ประกอบอาชญากรรมเพื่อให้ได้เงินมาซื้อยาเสพติด โดยประกอบอาชญากรรมเกี่ยวกับการลักขโมยมากกว่าร้อยละ 83 ปล้นจี้ร้อยละ 78 ต้มตุ๋นหลอกหลวงร้อยละ 70 และการจัดแะอาคารบ้านเรือนร้อยละ 68

ในประเทศไทยเองแม้ยังมีการศึกษาในเรื่องนี้ไม่มาก แต่การศึกษาของ ขวลิขิต ยอดมณี และคณะ (2534) เรื่องความสัมพันธ์ของการติดยาเสพติดกับการก่ออาชญากรรม พบว่ายาเสพติดมีความสัมพันธ์กับการเกิดอาชญากรรม โดยหากจำนวนผู้ติดยาเสพติดมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น จะส่งผลให้ปัญหาอาชญากรรมเพิ่มขึ้นด้วย ซึ่งผู้ต้องหาส่วนใหญ่จะกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเท่านั้น โดยมีค่าความสัมพันธ์ (Cramer's v) เท่ากับ 0.68 รองลงมาคือต้องการเงินเพื่อนำไปซื้อยาเสพติด หรือใช้จ่ายอื่นๆ นอกจากนี้ การศึกษานันทิ จิตสว่าง และคณะ (2542) พบว่าร้อยละ 37.0 ของกลุ่มตัวอย่างผู้เสพยาบ้าและเฮโรอีนได้เงินจากการประกอบอาชญากรรม โดยบางคนขโมยเงินจากที่บ้าน หรือจากพ่อแม่ของตน การวิ่งราวทรัพย์ การลักทรัพย์ และการปล้นทรัพย์

จากมุมมองที่การเสพยาเสพติดเป็นสาเหตุสำคัญของการก่ออาชญากรรมจึงเกิดนโยบายและกฎหมายการยับยั้งการผลิต การขาย และการใช้ รวมถึงปราบปรามผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสารเสพติดที่ผิดกฎหมายเหล่านี้ โดยพันธะระหว่างการเสพยาเสพติด (Drug use) และอาชญากรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์ได้เพิ่มความเป็นไปได้ที่การปราบปรามยาเสพติดจะเป็น 'นโยบายที่การเจรจาของทุกฝ่ายประสบความสำเร็จและได้ผลประโยชน์หรือได้ข้อสรุปที่ทุกฝ่ายเป็นฝ่ายได้อย่างเท่าเทียม (Positive sum game)' เนื่องจากการเข้ามาแทรกแซงตลาดยาเสพติดของรัฐถูกคาดหวังว่าจะช่วยลดอาชญากรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์ได้ไปในตัว จึงเกิดเป็นสมมติฐานถึงความเกี่ยวพันกันของการเสพยาเสพติดและอาชญากรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์ หรือ 'ผู้เสพยาเสพติดและผู้ก่ออาชญากรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์มีความซ้อนทับกัน' กล่าวคือผู้เสพยาเป็นส่วนหนึ่งของผู้ก่ออาชญากรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์ ถ้าผู้เสพยาทุกคนกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ฉะนั้นการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์สามารถทดแทนกันได้ แต่แน่นอนว่านโยบายและการปราบปรามย่อมก่อให้เกิดทั้งผลได้และผลเสียกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งจากงานของ Mirron and Zwiebel (1995) ได้กล่าวอ้างถึงการรายงานของประเทศสหรัฐอเมริกา ที่มีการรายงานว่า เกือบหนึ่งในสามของประชากรที่มีอายุ 12 ปีขึ้นไปอ้างว่าเคยเสพยาอย่างน้อยหนึ่งครั้ง และมากกว่าร้อยละ 10 อ้างว่าเคยเสพยาโคเคน ทั้งนี้รายได้จากอุตสาหกรรมยาผิดกฎหมายแทบจะมากกว่า 1 หมื่นล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐฯ และบางครั้งเกินกว่า 5 หมื่นล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐฯ ทำให้ทั้งรัฐบาลกลางและท้องถิ่นต้องจ่ายเงินมากกว่า 2 หมื่นล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อปีในการปราบปรามยาเสพติดที่ผิดกฎหมายเหล่านี้ โดยในปี ค.ศ. 1992 มีการจับกุมผู้ฝ่าฝืนกฎหมายยาเสพติดมากกว่า

1 ล้านครั้ง ซึ่งมากกว่าร้อยละ 20 ของนักโทษเรือนจำรัฐฟลอริดา 700,000 คนในปี ค.ศ. 1991 และเกือบร้อยละ 60 ของนักโทษเรือนจำกลาง 77,000 คนในปี 1993 ถูกคุมขังเนื่องจากการฝ่าฝืนกฎหมายยาเสพติด ฉะนั้น จะเห็นได้ว่าการปราบปรามยาเสพติดได้ส่งผลกระทบต่อประชากรอเมริกันจำนวนมากและเกี่ยวพันไปถึงทรัพยากรมากมาย ซึ่งการปราบปรามยาเสพติดของประเทศไทยเองก็เช่นเดียวกันโดยการวิเคราะห์ถึงต้นทุนและผลได้จากการปราบปรามยาเสพติดนั้น จะเริ่มจากการเปรียบเทียบ “ตลาดมืด” หรือตลาดที่มีการปราบปรามยาเสพติดกับ “ตลาดเสรี” หรือตลาดที่ยาเสพติดเป็นสินค้าปกติ (Normal good) ซึ่งสำหรับการปราบปรามฯ จะอ้างอิงจากกฎหมาย และสำหรับตลาดเสรี จะอ้างอิงจากการให้ยาเสพติดเป็นสินค้าถูกกฎหมายชนิดหนึ่ง

2.5 ตลาดมืดและตลาดเสรีของยาเสพติด

ภาพที่ 2.1 ตลาดยาเสพติดและดุลยภาพในตลาดเสรี และตลาดมืด

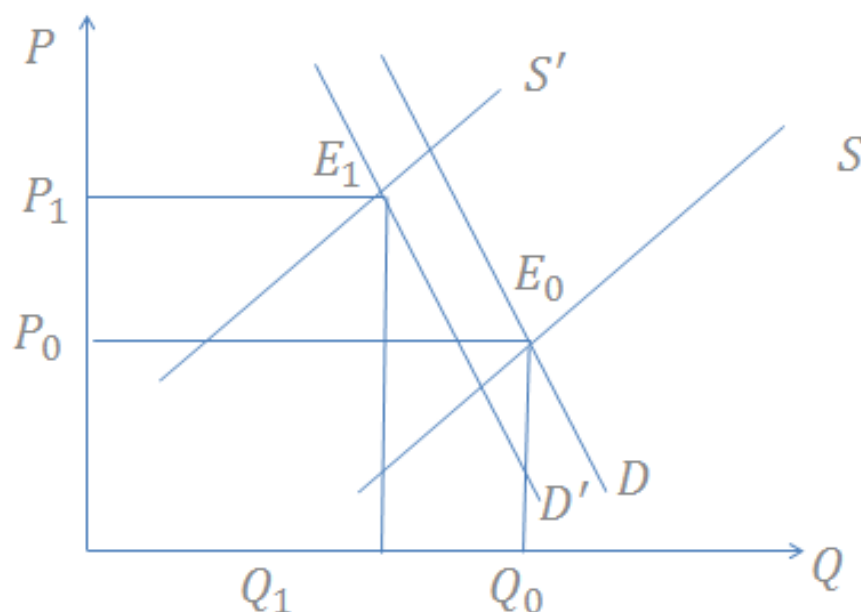
สถานการณ์ในตลาดยาเสพติดแบบเสรีและในตลาดมืด สามารถแสดงได้จากเส้นอุปสงค์และเส้นอุปทานในภาพที่ 4 ที่ ณ ตลาดเสรีจะมีเส้นอุปสงค์ยาเสพติด D และเส้นอุปทานยาเสพติด S โดยดุลยภาพของตลาดจะอยู่ที่ E_0 ซึ่งมีปริมาณและระดับราคาดุลยภาพที่ Q_0 และ P_0 ตามลำดับ ต่อมาเมื่อภาครัฐออกกฎหมายยับยั้งการผลิต, การขาย, และการใช้ รวมถึงปราบปรามผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสารเสพติด จะส่งผลให้เส้นอุปสงค์และเส้นอุปทานขยับลดลงเป็น D' และ S' ทำให้ดุลยภาพของตลาดมืดเปลี่ยนเป็น E_1 ซึ่งมีปริมาณและระดับราคาดุลยภาพที่ Q_1 และ P_1 โดย

ปริมาณดุลยภาพในตลาดมีดนั้นจะน้อยกว่าในตลาดเสรี และระดับราคาดุลยภาพในตลาดมีดนั้นจะสูงกว่าในตลาดเสรี

ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าผลที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้เลยคือการเลื่อนขึ้น (Upward shift) ของเส้นอุปทานยาเสพติด เนื่องจากการปราบปรามและการลงโทษทางกฎหมายได้ยับยั้งการให้ผู้ขายเพิ่มขึ้นจากต้นทุนการขายที่สูงขึ้น โดยต้นทุนนี้ประกอบไปด้วยการตัดสินใจและค่าปรับที่ผู้ขายต้องเผชิญหากถูกจับกุมพร้อมด้วยต้นทุนด้านอื่นจากการหลบหนีการตรวจ ยิ่งไปกว่านั้น ต้นทุนของผู้ขายยังเพิ่มขึ้นเพราะระบบกฎหมายและระบบยุติธรรมมิได้ให้การคุ้มครองและรองรับธุรกิจที่ผิดกฎหมายอีกด้วย

นอกจากนี้ ยังทำให้เกิดการเลื่อนลง (Downward shift) ของเส้นอุปสงค์ โดยการเลื่อนนี้เป็นผลมาจากการลงโทษทางอาญาหากมียาเสพติดไว้ในครอบครอง, ความไม่แน่ใจในคุณภาพยาเสพติดที่มีมากขึ้น, ต้นทุนที่สูงขึ้นและการเสี่ยงภัยในการติดต่อทำธุรกรรมในตลาดมืด รวมถึง “การปฏิบัติตามหลักกฎหมาย” ที่บุคคลจะละเว้นจากการประพฤติดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม จากเหตุผลข้างต้นนี้ การเลื่อนลงของเส้นอุปสงค์ดูเหมือนจะเลื่อนน้อยกว่าการเลื่อนขึ้นของเส้นอุปทาน อันเนื่องมาจากข้อกฎหมายและบทลงโทษของผู้ขายที่รุนแรงมากกว่าของผู้เสพฯ ในทำนองเดียวกัน ต้นทุนธุรกรรมที่เพิ่มขึ้นดูเหมือนจะเกิดกับผู้ขายมากกว่าผู้เสพฯ เพราะผู้ขายจะกลายเป็นเป้าใช้ความรุนแรงมากกว่าผู้เสพฯ อีกทั้งผลกระทบของ “การปฏิบัติตามหลักกฎหมาย” ที่มีต่ออุปสงค์ยาเสพติด ดูเหมือนจะน้อยกว่าเช่นกัน เนื่องด้วยประชาชนมักละเมิดกฎหมายที่มีการบังคับใช้อย่างอ่อนแอเป็นปกติอยู่แล้ว เช่น การละเมิดเรื่องการจราจร หรือการขับที่เร็วเกินที่กฎหมายกำหนด เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ การปราบปรามยาเสพติดจึงทำให้เส้นอุปทานเลื่อนขึ้นเป็นอย่างมาก ในขณะที่เดียวกันทำให้เส้นอุปสงค์เลื่อนลงน้อยกว่า ทั้งนี้ก็เป็นเพราะเส้นอุปสงค์ยาเสพติดมีความยืดหยุ่นต่อราคาต่ำ (ดังภาพที่ 2.2)

ภาพที่ 2.2 ความยืดหยุ่นต่อราคาต่ำของเส้นอุปสงค์

ดังนั้น ราคาของยาเสพติดจะสูงขึ้นอย่างมากภายใต้การปราบปรามนี้ โดยมี หลักฐานการศึกษาอย่างแพร่หลายที่แสดงให้เห็นถึงราคาของสินค้าต้องห้ามอย่างยาเสพติด แอลกอฮอล์ หรือการเป็นโสเภณีจะสูงกว่าในภาวะที่มีการห้าม ดังการศึกษาของ Morgan (1991) ที่พบว่าโคเคนในตลาดมืดช่วงปี ค.ศ. 1990 ถูกขายในราคาที่สูงกว่าตลาดเสรี 20 เท่า

เนื่องจากการดำเนินนโยบายการปราบปรามยาเสพติดที่ได้ส่งผลโดยตรงต่ออุปสงค์ (Demand) และอุปทาน (Supply) ของยาเสพติดและทำให้ราคายาเสพติดสูงขึ้น ดังการศึกษาของ Kaplan (1983) ที่ได้ตั้งคำถามถึงสมมติฐานการเชื่อมโยงของการเสพยาเสพติดกับอาชญากรรมอื่น ซึ่งพบว่า ‘การทำให้การเสพยาเสพติดเป็นสิ่งผิดกฎหมายต่างหากที่ทำให้การก่ออาชญากรรมเพิ่มขึ้น ไม่ใช่ฤทธิ์ของยาเสพติดเอง’ โดยผลที่ตามมาจากการที่ยาเสพติดเป็นสิ่งผิดกฎหมายคือ (1) การบีบให้ราคายาเสพติดสูงขึ้น (2) การจ้างงานเกิดความไม่แน่นอนเพราะต้องใช้เวลาและความพยายามอย่างมากในการหาแหล่งค้ายาที่ปลอดภัย (3) ความยากลำบากในการทำงานเพราะการเฝ้าตามและจับกุมของตำรวจ และ (4) การยึดเย็ดผู้เสพยาเข้าสู่วัฒนธรรมรองของการเป็นอาชญากรโดยกฎหมายทำให้เขาเหล่านั้นเป็นอาชญากรและบีบให้ประพฤติดีกกฎหมายในที่สุด จึงแสดงให้เห็นว่า การทำให้ผิดกฎหมาย (Given illegality) การเสพยาเสพติด และการก่ออาชญากรรมมีความเกี่ยวข้องกัน ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างการเสพยาเสพติดและอาชญากรรมอาจหายไปหากมีการทำให้ยาเสพติดถูกต้องตามกฎหมาย แต่ตราบที่ยาเสพติดยังเป็นสิ่งผิดกฎหมาย ผู้เสพยาจะยังคงถูกบีบให้กระทำความผิดต่อไป จึงมีอีกมุมมองหนึ่งที่เชื่อว่า ‘การห้ามและปราบปรามการยาเสพติด

ต่างหากที่เป็นสาเหตุของปัญหาเหล่านั้น’ หรือกล่าวได้ว่า “อาชญากรรมยาเสพติดและการปราบปรามยาเสพติดมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่ออาชญากรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์สิน”

2.6 การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดและอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน

อิทธิพลของอาชญากรรมยาเสพติดที่มีต่ออาชญากรรมอื่นเกิดขึ้นเพราะทรัพยากรที่ใช้เพื่อบังคับใช้กฎหมายมีอย่าง ความจริงข้อนี้ชี้ให้เห็นว่า ความพยายามในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมหนึ่ง (A) ที่เพิ่มขึ้น จะลดสิ่งกระตุ้นให้ก่ออาชญากรรม (A) นั้นน้อยลง แต่จะกระตุ้นให้เกิดการก่ออาชญากรรมอื่นขึ้น เท่ากับว่าเกิดการทดแทนกันเกิดขึ้น ซึ่งการบังคับใช้กฎหมายเพื่ออาชญากรรมหนึ่งจะชักนำให้เกิดสิ่งทดแทนอาชญากรรมนั้นขึ้นโดยการเคลื่อนย้ายจากอาชญากรรมหนึ่งสู่อีกอาชญากรรมหนึ่ง หรือหากทรัพยากรเพื่องานยุติธรรมที่มีจำกัดและมีบางส่วนถูกเคลื่อนย้ายจากอาชญากรรมหนึ่ง (B) ไปสู่ออาชญากรรมอีกประเภทหนึ่ง (A) การปราบปรามอาชญากรรม (B) ที่ถูกลิดรอนทรัพยากรไปจะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลลดลง ฉะนั้น จะเกิดการล่อใจให้ก่ออาชญากรรม (B) นั้นเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ อาชญากรรมที่ถูกลิดรอนทรัพยากรในการปราบปรามไปจะส่งผลให้เกิดการกระทำผิดเพิ่มขึ้นทั้งจากผู้กระทำผิดที่มีอยู่ก่อนแล้วและผู้กระทำผิดหน้าใหม่ที่ถูกระตุ้นโดยผลได้คาดหวังที่สูงขึ้นจากอาชญากรรมนั้น จึงกล่าวได้ว่า ต้นทุนเสียโอกาสที่สำคัญอย่างหนึ่งของการใช้ทรัพยากรเพื่อปราบปรามอาชญากรรมหนึ่ง (A) ก็คืออาชญากรรมอีกประเภทหนึ่ง (B) กลับมีการกระทำผิดเพิ่มขึ้น หรือ “การปราบปรามอาชญากรรมหนึ่งเป็นสาเหตุของการก่ออาชญากรรมหนึ่ง” นั่นเอง ซึ่งงานชิ้นนี้มีสมมติฐานให้การกระทำผิดที่เกี่ยวกับยาเสพติดคืออาชญากรรม A และอาชญากรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์สินคืออาชญากรรม B

จากข้างต้น การจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอาจมิได้ทำให้ผู้กระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินลดลง และภายใต้สถานการณ์ที่มุ่งปราบปรามยาเสพติดนี้จะเกิดการดึงทรัพยากรและความสนใจของผู้เกี่ยวข้องออกจากอาชญากรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์สินไป และหากการที่ทรัพยากรที่ทุ่มเทให้อาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินน้อยลงทำให้ความเสี่ยงในการกระผิดน้อยลงไปด้วย เท่ากับว่าผลได้ที่คาดหวังจากการก่ออาชญากรรมนี้จะเพิ่มขึ้น และมีการก่ออาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินเพิ่มขึ้นในที่สุด ฉะนั้น ต้องมุ่งเน้นความสนใจไปยังการได้อย่างเสียอย่าง (Trade-off) ระหว่างการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินและการป้องกันปราบปรามยาเสพติดในระบบงานยุติธรรมด้วย ฉะนั้น เมื่ออุปทานทรัพยากรเพื่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมมีจำกัด การจัดสรรทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง การที่รัฐบาลเผชิญกับการกดดันในการปราบปรามยาเสพติดภาครัฐจึงมีการตอบสนองเป็น 2 รูปแบบ (1) มีการจัดสรรทรัพยากรเพื่อปราบปรามยาเสพติดมากขึ้น โดยไม่มีการสละกำลังตำรวจจากการปราบปรามอาชญากรรมอื่น และแน่นอนว่าสิ่งนี้ต้องการเงินภาษี

เพิ่มขึ้นหรือลดค่าใช้จ่ายสำหรับสินค้าสาธารณะอื่นๆ ซึ่งเป็นไปได้ยาก ฉะนั้นจึงเกิดการโยกย้ายทรัพยากรในการปราบปรามส่วนอื่น (เช่นการป้องกันอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน) ไปสู่การปราบปรามยาเสพติด ดังเช่นงานของ Mirron and Zwiebel (1995) ที่ได้กล่าวอ้างถึงการรายงานของประเทศสหรัฐอเมริกา ในรัฐฟลอริดา ว่าในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา ภาครัฐมีการปราบปรามยาเสพติดที่ผิดกฎหมายอย่างจริงจังแต่แลกมาด้วยการดึงทรัพยากรจากส่วนอื่น ณ ช่วงเวลาเดียวกัน โดยในปี ค.ศ. 1982 รัฐฟลอริดามีการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดคิดเป็น 6.9% ของผู้ที่ถูกจับกุมทั้งหมด 523,005 คน แต่ในปี ค.ศ. 1987 กลับสูงขึ้นเป็น 10% คือ 68,747 คนจากทั้งหมด 690,597 คน นั่นเท่ากับว่ามีการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของรัฐฟลอริดาเพิ่มขึ้นถึง 90% ในช่วงปี ค.ศ. 1982 - 1987 ในขณะที่การจับกุมผู้กระทำความผิดทั้งหมดเพิ่มขึ้นเพียง 32% ซึ่งผลการศึกษาของ Benson และ Rasmussen (1991) และ Benson et al. (1992) ที่ได้ศึกษาผลกระทบของการปราบปรามยาเสพติดต่ออาชญากรรมโดยใช้ข้อมูลแบบอนุกรมเวลาก็พบว่า อาชญากรรมไม่ได้เป็นผลมาจากการเสพยาโดยตรง แต่เป็นผลมาจากราคาที่สูงขึ้นจากการปราบปรามยาเสพติด อีกทั้งยังพบต้นทุนค่าเสียโอกาสจากการจัดสรรทรัพยากรตำรวจไปเพื่อใช้ในการปราบปรามฯ อีกด้วย ซึ่งจะเห็นได้ว่าทรัพยากรที่จัดสรรไปเพื่อการปราบปรามยาเสพติดที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วนี้ส่งผลต่อการจับกุมผู้กระทำความผิดในประเภทอื่นด้วย

ดังนั้นข้อสมมติฐานทั้งสองนี้จึงเกิดขึ้นเนื่องด้วย อันดับแรก หากมองว่าผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดคือผู้ก่ออาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน นั่นหมายถึง การจับกุมและการจำคุกผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดคือการจับกุมและการจำคุกผู้ก่ออาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน ฉะนั้นการโยกย้ายทรัพยากรจากการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินสู่การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติดจะไม่ก่อให้เกิดต้นทุนทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มขึ้นของอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน และในทางกลับกัน หากผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและผู้ก่ออาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินไม่มีความเกี่ยวข้องกัน ฉะนั้นการโยกย้ายทรัพยากรจะทำให้การปราบปรามต่ำลงและเกิดอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินสูงขึ้น ซึ่งในกรณีนี้ ค่าเสียโอกาสที่สำคัญอย่างหนึ่งของการปราบปรามยาเสพติดก็คือการเพิ่มขึ้นของอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินนั่นเอง ท้ายที่สุด หากมีการทับซ้อนกันของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและผู้ก่ออาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน ฉะนั้นการโยกย้ายทรัพยากรจะมีผลชดเชยซึ่งกันและกัน ซึ่งในกรณีนี้ อิทธิพลทั้งหมดของการปราบปรามยาเสพติดที่มีต่ออาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินจะขึ้นอยู่กับขนาดความสัมพันธ์ของ

- (1) ยิ่งจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมากเท่าไรอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินจะลดเท่ากับระดับการทับซ้อนกัน และ
- (2) อาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินจะเพิ่มขึ้นเพราะมีทรัพยากรในการปราบปรามน้อยลง ทั้งนี้ ผลจากการได้ข้อเสียอย่างนี้แสดงให้เห็นถึงคำว่า ‘ยาเสพติดเป็นสาเหตุของอาชญากรรม’ ไม่ถูกต้องทั้งหมด ซึ่งงานชิ้นนี้จะทดสอบสมมติฐานนี้ต่อไป

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะใช้แบบจำลอง Economic Model of Crime ซึ่งเป็นแบบจำลองที่ใช้เพื่อประมาณการเกิดอาชญากรรมในมุมมองของนักเศรษฐศาสตร์ ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะทำการวิเคราะห์โดยใช้วิธี ประมาณค่า Two-stage least square (2SLS) เนื่องจากตัวแปรต้นและตัวแปรตามมีความสัมพันธ์พร้อมกัน (Simultaneous Relationship) จากแบบจำลองสมการเกี่ยวเนื่อง (Simultaneous equations model) โดยใช้ข้อมูลภาคตัดขวาง (Panel Data) รายจังหวัด 77 จังหวัดในประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2558 โดยแบบจำลอง Economic Model of Crime สามารถเขียนในรูปคณิตศาสตร์ได้ว่า

$$R_{it} = \alpha_i + X_{it}\beta + P_{it}\gamma + \varepsilon_{it}$$

โดย $i = 1, 2, \dots, N$ คือ ประเภทของอาชญากรรม

$t = 1, 2, \dots, N$ คือ เวลา

R_{it} คือ อัตราการเกิดอาชญากรรม

α_i คือ ค่าคงที่

X_{it} คือ กลุ่มตัวแปรที่สัมพันธ์กับอัตราการเกิดอาชญากรรม

P_{it} คือ กลุ่มตัวแปรที่ยับยั้งการเกิดอาชญากรรม (Deterrent variable) ประกอบไปด้วย ความเป็นไปได้ในการถูกจับ (Probability of arrest, P_A โดยวัดจากสัดส่วนการถูกจับได้ต่อการเกิดอาชญากรรมทั้งหมด) ความเป็นไปได้ในการถูกตัดสินว่าผิด (Probability of conviction, P_C โดยวัดจากสัดส่วนของการเสร็จสิ้นการตัดสินต่อการถูกจับได้ทั้งหมด) ความเป็นไปได้ในการถูกลงโทษจากการกระทำผิด (Probability of imprisonment, P_P โดยวัดจากสัดส่วนการถูกตัดสินว่าผิดและได้รับโทษต่อการตัดสินคดีทั้งหมด) และความรุนแรงของบทลงโทษ (Severity of Punishment, S' โดยวัดจากระยะเวลาที่ถูกลงโทษหรือถูกจองจำ)

จากแบบจำลอง Economic Model of Crime ข้างต้นสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในสมการกำหนดอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์ได้ว่า

$$PC = f(PA, SP, CI, OC, EF) \quad (1)$$

โดย อัตราการเกิดอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน (จำนวนคดีต่อประชากร 1,000 คน) หรือ Property crime per capita (PC) จะสัมพันธ์กับด้วย ความเป็นไปได้ในการถูกจับ หรือ Probability of arrest (PA), ความรุนแรงของบทลงโทษ หรือ Severity of punishment (SP), ผลได้ที่คาดหวังจากการประกอบอาชญากรรม หรือ Expected income from the criminal activity (CI) และ ต้นทุนค่าเสียโอกาส หรือ Opportunity costs from alternative legal activity (OC) (และอาจมีปัจจัยอื่นๆ หรือ Others environmental factors (EF) มาประกอบด้วย)

ทั้งนี้ PA และ SP คือต้นทุนที่ผู้กระทำความผิดจะได้รับหากก่ออาชญากรรม ซึ่งหากความเป็นไปได้ในการถูกจับและถูกตัดสินว่าผิดมีเพิ่มขึ้น อัตราการกระทำผิดก็จะต่ำลง และอุปทานของอาชญากรรมจะลดลง และทำนองเดียวกัน หากความรุนแรงของบทลงโทษหนักขึ้น คนก็จะกระทำผิदन้อยลง แต่ในทางตรงกันข้าม หากผลได้ที่คาดหวังจากการก่ออาชญากรรมเพิ่มขึ้น คนก็จะกระทำผิดมากขึ้น และสุดท้าย หากรายได้จากการกระทำที่ถูกกฎหมายสูงขึ้นอาชญากรรมก็จะต่ำลง

ทางด้านการปราบปรามและการบังคับใช้กฎหมายเปรียบเสมือนฟังก์ชันการผลิต (Production Function) หรืออีกนัยยะหนึ่งคือความเป็นไปได้ในการถูกจับและตัดสินว่าผิด (PA) จะขึ้นอยู่กับขนาดของทรัพยากรที่นำมาใช้เพื่อบังคับกฎหมายหรือ Size of police force (POL), จำนวนความผิดที่ถูกตัดสินว่าผิด หรือ Crime being committed (CR), และลักษณะของแต่ละจังหวัด หรือ Characteristics of the community (CC1) ดังสมการ

$$PA = g(POL, CR, CC1) \quad (2)$$

โดยการเพิ่มขึ้นของทรัพยากรเพื่อการบังคับใช้กฎหมายจะเพิ่มโอกาสในการแก้ปัญหาอาชญากรรมรวมถึงความน่าจะเป็นที่จะจับกุมผู้กระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน อย่างไรก็ตาม หากอาชญากรรมที่ตำรวจต้องให้การดูแลและตัดสินมีมากขึ้น ความเป็นไปได้ที่การกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินจะถูกแก้ไขก็จะน้อยลง

ท้ายที่สุด คือ อุปสงค์ที่มีต่อทรัพยากรตำรวจ หรือ Community's demand for police services (POL) จะขึ้นอยู่กับจำนวนความผิด หรือ Crime in the community (CR) , ความมั่งคั่งของจังหวัด หรือ Wealth of the community (W) และ ลักษณะของแต่ละจังหวัด หรือ Characteristics of the community (CC2) ที่แตกต่างจากของสมการข้างต้น โดยหากจำนวนความผิดที่สูงขึ้นทำให้อุปสงค์ที่มีต่อทรัพยากรตำรวจเพิ่มขึ้น ฉะนั้นหากเปรียบเทียบการป้องกันและปราบปรามของตำรวจเป็นสินค้าปกติ จังหวัดที่มีความมั่งคั่งมากย่อมต้องการได้รับการดูแลจากตำรวจมากขึ้น ซึ่งจะได้เป็นสมการ

$$POL = h(CR, W, CC2) \quad (3)$$

ทั้งนี้ เพื่อที่จะพิสูจน์สมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างการเสพยาเสพติด อาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน, ตลาดยาเสพติด และการยับยั้งปราบปรามยาเสพติด จึงควรนำมาพิจารณาในสมการด้วย โดยหากแต่ละจังหวัดต้องการทรัพยากรตำรวจเพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินและอาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติด สมการที่ (3) จะยังไม่ชัดเจนหากขาดการตระหนักเกี่ยวกับปัญหายาเสพติดไป อีกทั้งอัตราอาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติดที่สูงยังส่งผลต่อความเป็นไปได้ในการจับกุมอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินโดยทางอ้อมหากพบว่ามีความต้องการทรัพยากรตำรวจอย่างมากในสมการที่ (2) ด้วยเหตุนี้ สมการที่ (2) จะไม่สมบูรณ์หากขาดการพิจารณาการจัดสรรทรัพยากรตำรวจไป ซึ่งการเพิ่มขึ้นของสัดส่วนทรัพยากรตำรวจที่ถูกจัดสรรไปยังการปราบปรามยาเสพติด หรือ Police resources allocated to drug control (DA) จะลดความเป็นไปได้ในการจับกุมอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน ฉะนั้นการปราบปรามยาเสพติดจะถูกนำมาพิจารณาในสมการที่ (1) โดยทางอ้อมผ่าน PA

นอกจากนี้ จำนวนผู้เสพยาเสพติดยังส่งผลต่อการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินโดยตรง ดังเช่นหากการเสพยาเสพติดเป็นสาเหตุของอาชญากรรม การลดลงของจำนวนผู้เสพยา หรือ Reduction in number of drug users (DU) จะลดอัตราการกระทำผิดทางทรัพย์สินลงด้วย ถ้าหากว่าการเสพยาเสพติดไม่ได้เป็นสาเหตุของอาชญากรรม การลดลงของตลาดยาเสพติดจะลดระดับอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินเท่ากับสัดส่วนที่ทับซ้อนกันของผู้เสพยาที่กระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน จากทั้งหมดข้างต้น สมการที่ (1) – (3) จะเปลี่ยนเป็น

$$PC = f(PA, SP, CI, OC, EF, DU) \quad (4)$$

$$PA = g(POL, CR, CC1, DA) \quad (5)$$

$$POL = h(CR, W, CC2, DU) \quad (6)$$

และสามารถประยุกต์แบบจำลอง Economic Model of crime เพื่อนำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้เป็น

$$PROPOFF = f(SIZE, P(a), GPPperCapita, GINI, WAGE, UNEMP, POPGROW, POPMALE) \quad (7)$$

$$P(a) = g(RTPBUDGET, DRUGARR, POPDEN, POPGROW, POVERTY) \quad (8)$$

$$RTPBUDGET = h(PROPOFF, SIZE, POP) \quad (9)$$

ตารางที่ 3.1 ความหมายของตัวแปร

ตัวแปร	คำอธิบาย
PROPOFF	การรับแจ้งกลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินต่อประชากร 1,000 คน
P(a)	สัดส่วนของการจับกุมกลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินต่อการรับแจ้งกลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน
RTPBUDGET	งบประมาณสำนักงานตำรวจแห่งชาติต่อประชากร 1,000 คน
DRUGARR	การจับกุมกลุ่มคดีผิด พ.ร.บ.ยาเสพติดต่อการจับกุมคดีทั้งหมด
GPPperCapita	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด
WAGE	รายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากร
UNEMP	อัตราการว่างงาน
GINI	สัดส่วนคนจน
POVERTY	สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค
POP	จำนวนประชากร
POPMALE	สัดส่วนประชากรชาย
POPDEN	ความหนาแน่นของประชากร
POPGROW	การเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากร
SIZE	การประมาณค่าขนาดตลาดยาเสพติด

สำหรับแหล่งข้อมูลที่จะใช้ในการศึกษาซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลอาชญากรรมจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ, ข้อมูลตัวแปรทางเศรษฐกิจ และข้อมูลตัวแปรทางสังคมจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ สามารถสรุปได้ ดังนี้

ตารางที่ 3.2 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาและแหล่งที่มา

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา	แหล่งที่มา
การรับแจ้งกลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ (ต่อประชากร 1,000คน)	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
สัดส่วนของการอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์ที่ถูกจับ ได้ต่อการแจ้งอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
สัดส่วนของการอาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติด ที่ถูกจับได้ต่อการจับกุมอาชญากรรมทั้งหมด	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
จำนวนประชากร	กระทรวงมหาดไทย
ความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่ (คนต่อตารางกิโลเมตร)	กระทรวงมหาดไทย
การเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากร	กระทรวงมหาดไทย
สัดส่วนประชากรเพศชาย	กระทรวงมหาดไทย
ขนาดตลาดยาเสพติด	สำนักงานศาลยุติธรรม
สัดส่วนคนจน	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
รายได้ต่อหัวของประชากร	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
อัตราการว่างงาน	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
งบประมาณสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	สำนักงบประมาณ
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อประชากรGPP	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในบทนี้จะเป็นผลการศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างอาชญากรรมยาเสพติดและอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน” โดยผู้วิจัยได้ใช้แบบจำลอง Economic Model of Crime ในการศึกษาความสัมพันธ์ทางสถิติระหว่างคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินและตัวกำหนดอาชญากรรมต่างๆ ซึ่งแบบจำลองได้ทำการวิเคราะห์โดยใช้วิธีประมาณค่า Two-stage least square (2SLS) โดยรวบรวมข้อมูลภาคตัดขวาง (Panel Data) รายจังหวัด 77 จังหวัดในประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2558 โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1 แบบจำลอง

4.1.1 แบบจำลองที่ 1

ในการทดสอบความสัมพันธ์ทางสถิติระหว่างคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินและตัวกำหนดคดีโดยใช้ข้อมูลภาคตัดขวางรายจังหวัด เป็นเวลา 10 ปีนั้น ให้การรับแจ้งกลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินต่อประชากร 1,000 คน เป็นตัวแปรที่ถูกกำหนดด้วยปัจจัยต่างๆ ดังนี้ สัดส่วนของการจับกุมกลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินต่อการรับแจ้งกลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน การประมาณค่าขนาดตลาดยาเสพติด ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค รายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากร อัตราการว่างงาน การเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากร และสัดส่วนประชากรชาย หรือ

$$PROPOFF = f(SIZE, P(a), GPPperCapita, GINI, WAGE, UNEMP, POPGROW, POPMALE)$$

4.1.2 แบบจำลองที่ 2

จากข้างต้น การเกิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากความเป็นไปได้ในการถูกจับกุมในคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินนั้น ซึ่งความเป็นไปได้ในการถูกจับกุมในคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินสามารถถูกกำหนดได้จากปัจจัยอิสระอีกเช่นกัน ในการทดสอบความสัมพันธ์ทางสถิติระหว่างความเป็นไปได้ในการถูกจับกุมในคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินและตัวแปรที่เกี่ยวข้องโดยใช้ข้อมูลภาคตัดขวางรายจังหวัด เป็นเวลา 10 ปีนั้น ให้สัดส่วนของการจับกุมกลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินต่อ

การรับแจ้งกลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินเป็นตัวแปรที่ถูกกำหนดด้วย งบประมาณสำนักงานตำรวจแห่งชาติต่อประชากร 1,000 คน การจับกุมกลุ่มคดีผิด พ.ร.บ. ยาเสพติดต่อการจับกุมคดีทั้งหมด ความหนาแน่นของประชากร การเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากร และสัดส่วนคนจน หรือ

$$P(a) = g(RTPBUDGET, DRUGARR, POPDEN, POPGROW, POVERTY)$$

4.1.3 แบบจำลองที่ 3

ต่อเนื่องจากแบบจำลองที่ 2 งบประมาณสำนักงานตำรวจแห่งชาติต่อประชากร 1,000 คนที่เป็นตัวแปรกำหนดจากข้างต้นนั้น ยังถูกกำหนดด้วยปัจจัยอื่นๆอีกเช่นกัน ในการทดสอบความสัมพันธ์ทางสถิติระหว่างงบประมาณสำนักงานตำรวจแห่งชาติต่อประชากร 1,000 คนและตัวแปรที่กำหนดงบประมาณโดยใช้ข้อมูลภาคตัดขวางรายจังหวัด เป็นเวลา 10 ปีนั้น ให้งบประมาณสำนักงานตำรวจแห่งชาติต่อประชากร 1,000 คน เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับ การรับแจ้งกลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินต่อประชากร 1,000 คน การประมาณค่าขนาดตลาดยาเสพติด และจำนวนประชากร หรือ

$$RTPBUDGET = h(PROPOFF, SIZE, POP)$$

จากแบบจำลองทั้ง 3 แบบ เมื่อได้ทำการวิเคราะห์โดยใช้วิธีประมาณค่า Two-stage least square (2SLS) สามารถแสดงผลโดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 4.2 ค่าสถิติพรรณนาของข้อมูลรายจังหวัด 77 จังหวัดในประเทศไทย

ส่วนที่ 4.3 ผลการคาดประมาณสมการตัวกำหนดอัตราคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน

ส่วนที่ 4.3.1 ผลการศึกษาแบบจำลองที่ 1

ส่วนที่ 4.3.2 ผลการศึกษาแบบจำลองที่ 2

ส่วนที่ 4.3.3 ผลการศึกษาแบบจำลองที่ 3

4.2 ค่าสถิติพรรณนาของข้อมูลรายจังหวัด 77 จังหวัดในประเทศไทย

เป็นการนำเสนอข้อมูลค่าสถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามรายจังหวัด 77 จังหวัดในประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2558 ของงานวิจัยซึ่งประกอบไปด้วย ปัจจัยต่างๆ จำนวนข้อมูล ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุด ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงค่าสถิติพรรณนาของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

ตัวแปร	จำนวน ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Std.Dev.)	ค่าต่ำสุด (Min)	ค่าสูงสุด (Max)
<u>ตัวแปรตาม</u>					
การรับแจ้งกลุ่มคดี ประทุษร้ายต่อทรัพย์ ต่อประชากร 1,000 คน	755.00	0.75	1.70	0.04	21.40
สัดส่วนของการจับกุม กลุ่มคดีประทุษร้ายต่อ ทรัพย์ต่อการรับแจ้งกลุ่ม คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์	755.00	0.53	0.16	0.15	0.94
งบประมาณสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ ต่อประชากร 1,000 คน	608.00	480,034.60	4,492,332.00	443.00	79,800,000.00
<u>ตัวแปรอิสระ</u>					
การจับกุมกลุ่มคดีผิด พ.ร.บ. ยาเสพติด ต่อการจับกุมคดีทั้งหมด	755.00	0.49	0.20	0.05	0.90
ผลิตภัณฑ์มวลรวม จังหวัด	755.00	110,304.40	153,672.40	6,823.00	892,886.00
รายได้เฉลี่ยต่อหัวของ ประชากร	679.00	125,913.50	131,414.80	26,173.92	1,039,356.00
อัตราการว่างงาน	711.00	1.00	0.61	0.09	3.60
สัดส่วนคนจน	752.00	17.63	13.46	0.08	74.40
สัมประสิทธิ์ความไม่ เสมอภาค	456.00	0.44	0.03	0.39	0.51
จำนวนประชากร	755.00	843,030.10	726,985.90	174,776.00	5,716,248.00

ตัวแปร	จำนวน ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Std.Dev.)	ค่าต่ำสุด (Min)	ค่าสูงสุด (Max)
สัดส่วนประชากรชาย	755.00	49.37	0.88	46.84	52.34
ความหนาแน่นของ ประชากร	517.00	235.33	469.59	31.67	3,643.94
การเปลี่ยนแปลงของ จำนวนประชากร	679.00	0.00	0.02	-0.44	0.15
การประมาณค่าขนาด ตลาดยาเสพติด	680.00	4.50	5.19	0.18	51.67

จากตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลของแต่ละจังหวัดในแต่ละปีดังต่อไปนี้

การรับแจ้งกลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินต่อประชากร 1,000 คน พบว่า มีจำนวนคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินเฉลี่ย 0.75 คดีต่อประชากร 1,000 คน ซึ่งมีจำนวนคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินต่ำที่สุด 0.04 คดีต่อประชากร 1,000 คน และจำนวนคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินสูงสุด 21.40 คดีต่อประชากร 1,000 คน

สัดส่วนของการจับกุมกลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินต่อการรับแจ้งกลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน พบว่า มีสัดส่วนการจับกุมกลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินเฉลี่ย 0.53 คดีต่อการรับแจ้งกลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน 1 คดี ซึ่งมีสัดส่วนการจับกุมกลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินต่ำสุด 0.15 คดีต่อการรับแจ้งกลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน 1 คดี และมีสัดส่วนการจับกุมกลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินสูงสุด 0.94 คดีต่อการรับแจ้งกลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน 1 คดี

งบประมาณสำนักงานตำรวจแห่งชาติต่อประชากร 1,000 คน พบว่า มีงบประมาณสำนักงานตำรวจแห่งชาติเฉลี่ย 480,034 บาท ต่อประชากร 1,000 คน ซึ่งมีงบประมาณสำนักงานตำรวจแห่งชาติต่ำสุด 443 บาท ต่อประชากร 1,000 คน และงบประมาณสำนักงานตำรวจแห่งชาติสูงสุด 79,800,000 บาท ต่อประชากร 1,000 คน

การจับกุมกลุ่มคดีผิด พ.ร.บ. ยาเสพติดต่อการจับกุมคดีทั้งหมด พบว่า มีสัดส่วนการจับกุมกลุ่มคดีผิด พ.ร.บ. ยาเสพติดเฉลี่ย 0.49 คดีต่อการจับกุมคดีทั้งหมด 1 คดี ซึ่งมีสัดส่วนการจับกุมกลุ่มคดีผิด พ.ร.บ. ยาเสพติดต่ำสุด 0.05 คดีต่อการจับกุมคดีทั้งหมด 1 คดี และมีสัดส่วนการจับกุมกลุ่มคดีผิด พ.ร.บ. ยาเสพติดสูงสุด 0.90 คดีต่อการจับกุมคดีทั้งหมด 1 คดี

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด พบว่า มีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเฉลี่ย 110,304.40 บาท ต่อหัวของประชากร ซึ่งมีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่ำสุด 6,823 บาท ต่อหัวของประชากร และมีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสูงสุด 892,886 บาท ต่อหัวของประชากร

รายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากร พบว่า มีรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรเฉลี่ย 125,913 บาท ซึ่งมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรต่ำสุด 26,174 บาท และรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรสูงสุด 1,039,356 บาท

อัตราการว่างงาน พบว่า มีอัตราการว่างงานเฉลี่ยร้อยละ 1 ซึ่งมีอัตราการว่างงานต่ำสุดร้อยละ 0.09 และมีอัตราการว่างงานสูงสุตร้อยละ 3.60

สัดส่วนคนจน พบว่า มีสัดส่วนจำนวนประชากรที่มีรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคต่ำกว่าเส้นความยากจนต่อจำนวนประชากรทั้งหมดในจังหวัดเฉลี่ยร้อยละ 17.63 ซึ่งมีสัดส่วนจำนวนประชากรที่มีรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคต่ำกว่าเส้นความยากจนต่อจำนวนประชากรทั้งหมดในจังหวัดต่ำสุตร้อยละ 0.08 และมีสัดส่วนจำนวนประชากรที่มีรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคต่ำกว่าเส้นความยากจนต่อจำนวนประชากรทั้งหมดในจังหวัดสูงสุตร้อยละ 74.40

สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค พบว่า มีสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคเฉลี่ย 0.44 ซึ่งมีสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคต่ำสุด 0.39 และมีสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคสูงสุด 0.51

จำนวนประชากร พบว่า มีจำนวนประชากรเฉลี่ย 843,031 คน ซึ่งมีจำนวนประชากรต่ำสุด 174,776 คน และมีจำนวนประชากรสูงสุด 5,716,248 คน โดยมีสัดส่วนประชากรชายต่อประชากรทั้งหมดเฉลี่ยร้อยละ 49.37 ซึ่งมีสัดส่วนประชากรชายต่อประชากรทั้งหมดต่ำสุตร้อยละ 46.84 และมีสัดส่วนประชากรชายต่อประชากรทั้งหมดสูงสุตร้อยละ 52.34

ความหนาแน่นของประชากร พบว่า มีความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่เฉลี่ย 235.33 คนต่อตารางกิโลเมตร ซึ่งมีความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่ต่ำสุด 31.67 คนต่อตารางกิโลเมตร และมีความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่สูงสุด 3,643.94 คนต่อตารางกิโลเมตร

การเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากร พบว่า มีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยที่ 0 ซึ่งมีอัตราการเจริญเติบโตต่ำสุดที่ -0.44 และมีอัตราการเจริญเติบโตสูงสุดที่ 0.15

การประมาณค่าขนาดตลาดยาเสพติด พบว่า มีค่าประมาณขนาดตลาดยาเสพติดเฉลี่ย 4.50 ซึ่งมีค่าประมาณขนาดตลาดยาเสพติดต่ำสุด 0.18 และมีค่าประมาณขนาดตลาดยาเสพติดสูงสุด 51.67

4.3 ผลการคาดประมาณสมการตัวกำหนดอัตราตีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน

ตารางที่ 4.2 แสดงผลการคาดประมาณสมการตัวกำหนดอัตราตีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน

	Dependent Variables		
	PROPOFF	P(a)	RTPBUDGET
			0.4318867***
PROPOFF			(4.49)
	-2.292927***		
P(a)	(-4.15)		
		-0.0316764***	
RTPBUDGET		(-3.05)	
		-0.2492466***	
DRUGARR		(-5.82)	
	1.100738***		
GPPperCapita	(17.49)		
	-0.6565186***		
WAGE	(-7.31)		
	0.001874		
UNEMP	(0.05)		
	0.9842302		
GINI	(0.76)		
		0.0192637**	
POVERTY		(1.98)	
			0.8510087***
POP			(6.52)
	-3.146219*		
POPMALE	(-1.79)		
		0.0003933	
POPDEN		(0.03)	

	Dependent Variables		
	PROPOFF	P(a)	RTPBUDGET
		-0.2726377	
POPGROW		(-0.22)	
	-0.0981237***		-0.2903146***
SIZE	(-2.93)		(-4.04)
	7.780045	0.9553276***	0.024904
CONSTANT	(1.17)	(7.79)	(0.01)
R-square	0.8985	0.1398	0.3495

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บแสดงค่า t-statistics ของค่าสัมประสิทธิ์

- *** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99
 ** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
 * หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

โดย

PROPOFF	คือ การรับแจ้งกลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน (ต่อประชากร 1,000 คน)
P(a)	คือ สัดส่วนของการจับกุมกลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินต่อการรับแจ้ง กลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน
RTPBUDGET	คือ งบประมาณสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ต่อประชากร 1,000 คน)
DRUGARR	คือ การจับกุมกลุ่มคดีผิด พ.ร.บ.ยาเสพติดต่อการจับกุมคดีทั้งหมด
GPPperCapita	คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด
WAGE	คือ รายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากร
UNEMP	คือ อัตราการว่างงาน
GINI	คือ สัดส่วนคนจน
POVERTY	คือ สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค
POP	คือ จำนวนประชากร
POPMale	คือ สัดส่วนประชากรชาย
POPden	คือ ความหนาแน่นของประชากร
POPGROW	คือ การเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากร

SIZE

คือ การประมาณค่าขนาดตลาดยาเสพติด

4.3.1 ผลการศึกษาแบบจำลองที่ 1

จากผลการคาดประมาณสมการตัวกำหนดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ พบว่า เมื่อความเป็นไปได้ในการจับกุมคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 หน่วย จะทำให้อัตราการเกิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ลดลง 2.292927 คดีต่อประชากร 1,000 คน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากเมื่อทรัพยากรที่ใช้ในการจับกุมหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจมีความเข้มงวดในการปราบปรามอาชญากรรมมากขึ้นและมีการจับกุมสำเร็จเพิ่มขึ้น จะทำให้อัตราการเกิดอาชญากรรมลดลง ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ที่เชื่อว่าการเพิ่มปัจจัยยับยั้งอาชญากรรม เช่น การเพิ่มความเป็นไปได้ในการจับกุมสำเร็จ จะช่วยให้อัตราการเกิดอาชญากรรมลดลง และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Cornwell and Trumbull (1994) ที่พบว่า เมื่อมีโอกาสที่จะถูกจับกุมได้เพิ่มสูงขึ้น จะส่งผลให้อัตราการเกิดอาชญากรรมลดลง อีกทั้ง สัดส่วนการจับได้ต่อการแจ้งคดีนี้มีนัยแสดงถึงประสิทธิภาพการทำงานของตำรวจ จึงสามารถกล่าวได้ว่าหากตำรวจมีประสิทธิภาพในการทำงานสูงขึ้น อัตราการเกิดอาชญากรรมก็จะสามารถลดลงได้ ที่สำคัญประสิทธิภาพในการทำงานของตำรวจยังเป็นต้นทุนในการก่ออาชญากรรม การเพิ่มขึ้นของประสิทธิภาพการทำงานของตำรวจนี้จึงส่งผลให้ต้นทุนในการก่ออาชญากรรมเพิ่มสูงขึ้น ดังนั้น จึงเป็นสาเหตุให้อัตราการเกิดอาชญากรรมลดลงได้นั่นเอง

ในขณะเดียวกัน ผลการคาดการณ์การประมาณสมการตัวกำหนดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ยังพบว่า เมื่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้อัตราการเกิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์เพิ่มขึ้น 1.100738 คดีต่อประชากร 1,000 คน โดยหากมองว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเป็นตัวแทนของความมั่งคั่งของคนในพื้นที่จังหวัด เมื่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเพิ่มขึ้น เปรียบเสมือนประชาชนมีทรัพย์สินสะสมและความเป็นอยู่ที่ดี ย่อมเป็นที่ดึงดูดต่ออาชญากรในการก่อคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ จึงทำให้มีโอกาสในการถูกโจรกรรมหรือลักขโมยเพิ่มขึ้น เนื่องจากผลได้ที่ได้จากการก่ออาชญากรรมจะเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย ดังการศึกษาของ Stiglitz (2010 อ้างถึงใน สโรภาญจน์ เปี่ยมพงษ์สานต์, 2553) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GDP) กับจำนวนผู้ต้องขังในประเทศต่างๆ ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มี GDP สูง แต่กลับมีจำนวนผู้ต้องขังมากที่สุดในโลก โดยมีจำนวนผู้ต้องขังสูงถึง 738 คน ต่อประชากร 100,000 คน ซึ่งในการศึกษานั้น ประเทศไทยอยู่อันดับที่ 32 คือมีผู้ต้องขัง 256 คน ต่อประชากร 100,000 คน จึงสามารถสรุปได้ว่า การที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัวของประชากรเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้อัตราการเกิดอาชญากรรมเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย

นอกจากนี้ รายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรก็เป็นอีกตัวกำหนดหนึ่งของคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ซึ่งรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรมีผลทำให้อัตราการเกิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์นั้นลดลง

โดยเมื่อรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรเพิ่มขึ้น 1 หน่วย มีผลทำให้อัตราการเกิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินลดลง 0.6565186 คดีต่อประชากร 1,000 คน เนื่องจากรายได้ต่อหัวของประชากรถือเป็นต้นทุนเสียโอกาสอย่างหนึ่งของอาชญากรเมื่อเลือกที่จะประกอบอาชญากรรม กล่าวคือหากผู้กระทำผิดเลือกที่จะก่อคดีแล้ว ย่อมเสียโอกาสในการประกอบอาชีพสุจริตและได้รายได้จากการประกอบอาชีพสุจริตนั้นๆ ฉะนั้นเมื่อรายได้ต่อหัวของประชากรเพิ่มขึ้น ย่อมหมายถึงประชากรมีสภาพความเป็นอยู่ดีขึ้น จึงดึงดูดให้มีการเลือกทำอาชีพสุจริตมากกว่าเลือกการกระทำผิดที่เป็นการประทุษร้ายต่อทรัพย์สินเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สิน ทั้งนี้รายได้ต่อหัวนั้นต้องมีจำนวนมากพอกว่าผลได้ในการก่อคดีเพื่อที่จะทำให้ผู้ที่คิดจะกระทำผิดกลับใจ

อีกปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน คือ สัดส่วนของประชากรชายในแต่ละจังหวัด โดยพบว่าเมื่อสัดส่วนของประชากรชายเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้อัตราการเกิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินลดลง 3.146219 คดีต่อประชากร 1,000 คน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากปกติแล้วจากรายงานการวิจัยที่ผ่านมาพบว่าเพศชายมักเป็นผู้ก่ออาชญากรรมมากกว่าเพศอื่นๆ แต่ ณ ที่นี้ อาจเป็นเพราะการมีประชากรเพศชายในพื้นที่อาจก่อให้เกิดความเกรงกลัวต่อผู้ที่กระทำผิดเนื่องจากเพศชายเสมือนเป็นเพศที่แข็งแกร่งและดูน่าเกรงขาม รวมถึงมีแนวโน้มที่เมื่อเกิดการกระทำผิดขึ้น เพศชายจะกล้าเสี่ยงที่จะเข้าไปช่วยเหลือผู้เสียหายมากกว่าเพศอื่นๆ ด้วยเพศสภาพที่เอื้อต่อการช่วยเหลือมากกว่า จึงทำให้เมื่อมีสัดส่วนประชากรชายในพื้นที่มาก ทำให้อัตราการเกิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินลดลง

และส่วนที่สำคัญที่สุดในแบบจำลองนี้ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน และการกระทำผิดในแง่ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ซึ่งขนาดตลาดยาเสพติดมีผลทำให้อัตราการเกิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินนั้นลดลง โดยผลการคาดประมาณสมการตัวกำหนดพบว่า เมื่อขนาดตลาดยาเสพติดเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้อัตราการเกิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินลดลง 0.0981237 คดีต่อประชากร 1,000 คน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในเรื่อง 'Drugs cause crime' หรือยาเสพติดเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนประกอบอาชญากรรม โดยเฉพาะประเภคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน เนื่องมาจากฤทธิ์ของยา และสำหรับงานวิจัยนี้คือเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินในการซื้อขายยาเสพติด ซึ่งขัดแย้งผลการศึกษาของชวลิต ยอธมณี และคณะ (2534) ที่ทำการศึกษาความสัมพันธ์ของการติดยาเสพติดกับการก่ออาชญากรรม และพบว่าหากจำนวนผู้ติดยาเสพติดมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นจะส่งผลให้ปัญหาอาชญากรรมเพิ่มขึ้นด้วย โดยผู้ต้องหาส่วนใหญ่จะกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเท่านั้น รองลงมาคือต้องการเงินเพื่อนำไปซื้อยาเสพติด หรือใช้จ่ายอื่นๆ อีกทั้ง ยังขัดแย้งกับผลการศึกษาของ Bennett (2000) ที่ได้ทำการศึกษาผู้กระทำผิดในประเทศอังกฤษ โดยผลการศึกษาปรากฏว่าผู้กระทำผิดที่ถูกจับกุมส่วนใหญ่ร้อยละ 70 กระทำผิดเนื่องจากต้องการเงินมาซื้อยาเสพติดเพื่อเสพด้วยเหตุนี้ จึงอาจกล่าวได้ว่า การประกอบอาชญากรรมเพื่อให้ได้เงินมาเสพยาเสพติดไม่ได้เป็น

เส้นทางเดียวที่ผู้เสพยาเสพติดจะเลือกกระทำ เพราะมีผู้เสพยาเสพติดอีกจำนวนมากที่แม้จะมีการเสพยาเสพติดที่มีราคาแพงแต่ก็ไม่ได้ประกอบอาชญากรรม เพราะมีรายได้เพียงพอแล้ว หรือมีการทำงานโดยสุจริตเพื่อเพิ่มรายได้ เช่น การทำงานล่วงเวลา การยืมเงินจากผู้อื่น รวมทั้งการลดรายจ่ายลง เป็นต้น

ทั้งนี้ ปัจจัยหนึ่งที่น่าจะส่งผลต่อการเกิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์อย่างอัตราการว่างงานกลับไม่มีความสัมพันธ์ในการเป็นปัจจัยกำหนดให้เกิดการกระทำผิด ซึ่งถือเป็นสิ่งที่น่าสนใจ เนื่องจากโดยทั่วไปแล้วอัตราการว่างงานที่เพิ่มสูงขึ้นแสดงถึงความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจของครอบครัวที่ลดลง ซึ่งนำไปสู่การเข้าถึงปัจจัยที่ใช้ในการดำรงชีวิตลดลง จึงมีแรงจูงใจที่จะก่ออาชญากรรมเพิ่มสูงขึ้นโดยเฉพาะอาชญากรรมประเภทประทุษร้ายต่อทรัพย์ ดังการศึกษาของ Nilsson and Agell (2003) ที่พบว่า เมื่ออัตราการว่างงานเพิ่มสูงขึ้นทั้งในภาวะตลาดแรงงานปกติและตลาดแรงงานผันผวน จะส่งผลให้อัตราการเกิดอาชญากรรมเพิ่มสูงขึ้นโดยเฉพาะอาชญากรรมประเภทประทุษร้ายต่อทรัพย์ ซึ่งผลการศึกษาของผู้วิจัยไม่เป็นเช่นนั้น

4.3.2 ผลการศึกษาแบบจำลองที่ 2

จากผลการคาดประมาณสมการตัวกำหนดความเป็นไปได้ในการจับกุมคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ พบว่า เมื่องบประมาณสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ความเป็นไปได้ในการจับกุมคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ลดลง 0.0316764 คดี ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่คาดว่าเมื่อมีทรัพยากรหรืองบประมาณที่ใช้ในการปราบปรามอาชญากรรมเพิ่มมากขึ้น จะทำให้มีความเป็นไปได้ในการจับกุมและมีอัตราการจับกุมคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สำเร็จมากขึ้น ในประเด็นดังกล่าวอาจมีสาเหตุมาจากงบประมาณที่เพิ่มขึ้นนั้นอาจนำไปใช้เพื่อการปราบปรามอาชญากรรมอื่น หรือเพื่อหน่วยงานอื่นที่มีใช้การปราบปรามเพียงอย่างเดียว จึงทำให้ประสิทธิภาพในการจับกุมคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สำเร็จลดถอยลง จึงพบความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามระหว่างทั้งสองตัวแปร

นอกจากนี้ ด้านสัดส่วนคนยากจนก็พบความสัมพันธ์กับความเป็นไปได้ในการจับกุมคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์เช่นกัน โดยสัดส่วนคนยากจนมีผลทำให้ความเป็นไปได้ในการจับกุมคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์นั้นเพิ่มขึ้น ซึ่งเมื่อสัดส่วนคนยากจนเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ความเป็นไปได้ในการจับกุมคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์เพิ่มขึ้น 0.0192637 คดี ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่คาดไว้ เนื่องจากการที่พื้นที่หนึ่งมีสัดส่วนคนยากจนมาก ย่อมทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจให้ความสนใจพื้นที่นั้นเป็นพิเศษ จึงเพิ่มกำลังความสามารถในการป้องกันและปราบปรามในพื้นที่ เป็นผลให้ความเป็นไปได้ในการจับกุมและจับกุมคดีอาชญากรรมได้สำเร็จเพิ่มขึ้น

ทั้งนี้ ส่วนที่สำคัญของแบบจำลองนี้คือความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นไปได้ในการจับกุมคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์และการจับกุมกลุ่มคดีผิด พ.ร.บ. ยาเสพติด ซึ่งการจับกุมกลุ่มคดีผิด พ.ร.บ. ยา

เสพติดมีผลทำให้ความเป็นไปได้ในการจับกุมคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์นั้นลดลง โดยผลการคาดประมาณสมการตัวกำหนดพบว่า เมื่อการจับกุมกลุ่มคดีผิด พ.ร.บ. ยาเสพติดเพิ่มขึ้น 1 คดี จะทำให้ความเป็นไปได้ในการจับกุมคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ลดลง 0.2492466 คดีต่อประชากร 1,000 คน ซึ่งพิสูจน์สมมติฐานที่ว่าเมื่อมีการกระจายกำลังตำรวจหรือจัดสรรทรัพยากรทั้งในแง่สิ่งของและกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจใหม่ไปเพื่อการปราบปรามยาเสพติดมากขึ้น ทำให้ความสามารถและความสนใจในคดีอื่นๆลดน้อยถอยลงไป ซึ่งการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมไม่ว่าจะเป็นประเภทใดแล้ว ย่อมเป็นการใช้มาตรการและวิธีการต่างๆ ที่จะไม่ให้เกิดอาชญากรรมขึ้นอีก ทั้งการกำจัดการต้นเหตุของเหตุการณ์ ขจัดความปรารถนาที่จะกระทำความผิด และขจัดช่วงโอกาสที่จะกระทำความผิด ซึ่งทั้งหมดนี้ถือเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐบาล และถือว่าเป็นงานในหน้าที่ของตำรวจที่สำคัญที่สุด ตลอดจนการใช้มาตรการต่างๆ ระวังเหตุการณ์การกระทำความผิด การจับกุมควบคุมอาชญากรเพื่อป้องกันการย้อนกลับมากระทำความผิดอีก และการลงโทษอาชญากรเพื่อทำให้เกิดความเช็ดหลาบ อีกทั้งยังเป็นสิ่งเตือนใจแก่ผู้ที่คิดจะประกอบอาชญากรรมอีกประการหนึ่งด้วย โดยอาจจะเป็นการป้องกันและระวังเหตุในการเกิดอาชญากรรม หรือเป็นการสืบสวน ปราบปราม ติดตาม และจับกุมภายหลังจากการเกิดเหตุแล้ว โดยเมื่อมีการปราบปรามยาเสพติดอย่างเข้มงวด ทำให้มีการจัดสรรกำลังตำรวจไปเพื่อการดำเนินการ รวมถึงมีการเร่งเอาผลงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดของตำรวจหน่วยต่างๆ ทำให้มีกำลังตำรวจที่ถูกจัดสรรไปเพื่อนำงานปราบปรามอาชญากรรมอื่นๆ ที่มีใช้ยาเสพติดมีจำนวนลดลง บวกกับงบประมาณสำหรับหน่วยงานนี้ลดลง ทำให้ประสิทธิภาพและความเป็นไปได้ในการจับกุมคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ลดลงนั่นเอง อีกทั้ง การที่ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นไปได้ในการจับกุมคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์และการจับกุมกลุ่มคดีผิด พ.ร.บ. ยาเสพติดมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม ถือเป็นการปฏิเสธสมมติฐานเรื่อง ‘Drugs cause crime’ หรือยาเสพติดเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนประกอบอาชญากรรม โดยเฉพาะประเภทคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ เนื่องจากหากประชากรทั้ง 2 กลุ่มคือประชากรกลุ่มเดียวกัน หรือผู้เสพยาเสพติด คือผู้ที่กระทำความผิดก่อคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์แล้ว การจับกุมผู้เสพยาเสพติดย่อมหมายถึงการจับกุมผู้กระทำความผิดในคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ด้วย แต่ผลที่ได้พบว่าการจับกุมผู้กระทำความผิดกลุ่มคดีผิด พ.ร.บ. ยาเสพติดกลับมีผลทำให้ความเป็นไปได้ในการจับกุมคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์นั้นลดลง ซึ่งทำให้ข้อสมมติฐานที่ประชากรทั้ง 2 กลุ่มคือกลุ่มเดียวกันหรือข้อสมมติฐาน ‘Drugs cause crime’ หรือยาเสพติดเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนประกอบอาชญากรรม ไม่เป็นความจริง

4.3.3 ผลการศึกษาแบบจำลองที่ 3

จากผลการคาดประมาณสมการตัวกำหนดงบประมาณสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่าเมื่ออัตราการเกิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้งบประมาณสำนักงานตำรวจ

แห่งชาติเพิ่มขึ้น 0.4318867 บาท ต่อประชากร 1,000 คน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่คาดไว้ เนื่องจากเมื่อในท้องที่แต่ละพื้นที่ที่มีความไม่สงบหรือมีความไม่ปลอดภัยมากขึ้น เจ้าหน้าที่ตำรวจย่อมต้องการงบประมาณที่เพิ่มขึ้นเพื่อใช้ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในท้องที่ของตน

ในขณะเดียวกัน ตัวแปรขนาดตลาดยาเสพติดควรจะมีความสัมพันธ์กับงบประมาณสำนักงานตำรวจแห่งชาติไปในทิศทางเดียวกัน แต่กลับพบว่า ขนาดตลาดยาเสพติดมีผลทำให้งบประมาณสำนักงานตำรวจแห่งชาตินั้นลดลง โดยเมื่อขนาดตลาดยาเสพติดเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้งบประมาณสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ลงไปแต่ละจังหวัดลดลง 0.2903146 บาท ต่อประชากร 1,000 คน ซึ่งไม่เป็นไปตามที่คาดไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะงบประมาณนี้คืองบประมาณส่วนเดียวกัน ซึ่งต้องมีการกระจายและจัดสรรลงไปในหลายๆหน่วยงาน ฉะนั้นงบประมาณที่ลงไปในแต่ละพื้นที่คือเพื่อสำหรับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทุกประเภท อีกทั้งความเชื่อส่วนใหญ่ตั้งแต่อดีตจนถึง ณ ขณะนี้ ยังเชื่อว่าผู้เสพยาเสพติดคือสาเหตุของการก่ออาชญากรรม จึงมองว่าการปราบปรามอาชญากรรมหนึ่งย่อมถือเป็นการปราบปรามยาเสพติดไปได้บางส่วน บวกกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีงบประมาณเพื่อการปราบปรามยาเสพติดที่ได้จากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอีกส่วนหนึ่ง เท่ากับว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจมีงบประมาณในการปราบปรามยาเสพติด 2 ส่วนด้วยกัน จึงเป็นเหตุให้ขนาดตลาดยาเสพติดส่งผลในทิศทางตรงกันข้ามกับงบประมาณหลักของสำนักงานตำรวจแห่งชาติดังผลการศึกษา

นอกจากนี้ตัวแปรที่กำหนดงบประมาณสำนักงานตำรวจแห่งชาติอีกส่วนหนึ่งคือจำนวนประชากรในแต่ละพื้นที่จังหวัด โดยจำนวนประชากรมีผลทำให้งบประมาณสำนักงานตำรวจแห่งชาตินั้นเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นไปตามหลักการของการแจกจ่ายงบประมาณของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่จัดสรรไปในแต่ละจังหวัดที่มีการจัดสรรตามจำนวนประชากรในแต่ละพื้นที่นั้นๆ

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

ในสังคมปัจจุบัน แนวโน้มของการเกิดอาชญากรรมได้เพิ่มสูงขึ้นและมีรูปแบบที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับในอดีตที่ผ่านมา โดยอาชญากรรมไม่ว่าจะเป็นการทำผิดในรูปแบบใดก็ตาม ได้นำมาซึ่งความสูญเสียทั้งต่อตัวผู้กระทำผิดเองเหยื่ออาชญากรรม ตลอดจนสังคมส่วนรวม ตั้งแต่ความปลอดภัยสาธารณะไม่ว่าจะด้านชีวิตหรือทรัพย์สิน จนกระทั่งระบบเศรษฐกิจที่ต้องสูญเสียการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจจากความหวาดกลัวของประชาชน และสูญเสียทรัพยากรในการป้องกันปราบปราม แก้ไข และบำบัดฟื้นฟู

เมื่อได้ลองพิจารณาแรงจูงใจในการก่ออาชญากรรมในมุมมองเศรษฐศาสตร์ตามหลักการ Cost – Benefit ที่มองว่าสาเหตุของการกระทำผิดเกิดจากการที่มนุษย์ได้พิจารณาถึงผลประโยชน์ที่คาดหวังหรือคาดว่าจะได้ กับต้นทุนที่คาดว่าจะได้รับหากกระทำผิด ซึ่งหากพิจารณาแล้วเห็นว่าจะเกิดผลประโยชน์มากกว่าต้นทุนก็จะก่ออาชญากรรมนั้นๆ ขึ้น ในทางตรงกันข้าม หากต้นทุนของการกระทำมีมากกว่าผลประโยชน์ ก็จะไม่เกิดการก่ออาชญากรรม อย่างไรก็ตาม การที่จะลดอัตราการเกิดอาชญากรรมนั้น จึงจำเป็นต้องเพิ่มต้นทุนที่คาดว่าจะได้รับให้สูงกว่าผลประโยชน์ที่คาดหวังไว้เพื่อยับยั้งไม่ให้เกิดการกระทำผิดขึ้นไม่ว่าจะการเพิ่มทรัพยากรในการป้องกันและปราบปราม หรือเพิ่มบทลงโทษให้สูงขึ้น

งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอาชญากรรมยาเสพติด และการปราบปรามยาเสพติด ที่ส่งผลต่ออาชญากรรมในประเภทคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ โดยวางสมมติฐานไว้ใน 2 รูปแบบที่ต่างกัน คือ ยาเสพติดเป็นต้นเหตุของการก่อคดีอาชญากรรม ซึ่งอาชญากรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์จำนวนมากมีการก่อเหตุโดยผู้เสพยาเสพติด สมมติฐานนี้จึงมองว่า ‘การเสพยาเสพติดก่อให้เกิดอาชญากรรมประทุษร้ายต่อทรัพย์เนื่องจากผู้เสพยาฯ กระทำเพื่อหาเงินมาสนองการเสพยาของตน’ อีกสมมติฐานหนึ่งคือ อิทธิพลของอาชญากรรมยาเสพติดที่มีต่ออาชญากรรมอื่นอาจเกิดขึ้นอันเนื่องมาจากทรัพยากรที่ใช้เพื่อบังคับใช้กฎหมายไม่เพียงพอ โดยความพยายามในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมหนึ่ง (A) ที่เพิ่มขึ้น จะลดสิ่งกระตุ้นให้

ก่ออาชญากรรม (A) นั้นน้อยลงก็จริง แต่จะกระตุ้นให้เกิดการก่ออาชญากรรมอื่น (B) ขึ้นแทน ทำให้เกิดข้อสมมติฐานว่า ‘การบังคับใช้กฎหมายเพื่อการปราบปรามยาเสพติดชักนำให้เกิดอาชญากรรมประทุษร้ายต่อทรัพย์เป็นสิ่งทดแทนขึ้น เนื่องจากเกิดการเคลื่อนย้ายทรัพยากรจากอาชญากรรมหนึ่งสู่อีกอาชญากรรมหนึ่ง’

ในการศึกษาอัตราการเกิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ครั้งนี้ ได้กำหนดปัจจัยที่เกี่ยวข้องเป็น 4 ประเภท ได้แก่ (1) ตัวแปรทางเศรษฐศาสตร์มหภาคต่างๆที่สะท้อนกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด รายได้เฉลี่ยต่อหัวของและ อัตราการว่างงาน (2) ตัวแปรทางด้านสังคมที่มีผลต่อการก่ออาชญากรรม ได้แก่ จำนวนประชากร สัดส่วนประชากรชาย การเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากร ความหนาแน่นของพื้นที่ สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค และสัดส่วนคนจน (3) ตัวแปรซึ่งช่วยยับยั้งการเกิดอาชญากรรม ได้แก่ ความเป็นไปได้ในการถูกจับกุมคดีอาชญากรรมประเภทประทุษร้ายต่อทรัพย์ และงบประมาณสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และ (4) ตัวแปรที่พิสูจน์สมมติฐานได้แก่ การประมาณค่าขนาดตลาดยาเสพติด และการจับกุมกลุ่มคดีผิด พ.ร.บ. ยาเสพติด โดยข้อมูลที่นำมาศึกษาเป็นข้อมูลภาคตัดขวาง (Panel Data) รายจังหวัด 77 จังหวัดในประเทศไทย ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2558

ผลการศึกษาจากผลการคาดประมาณสมการตัวกำหนดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ พบส่วนที่สำคัญของงานชิ้นนี้ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ และการกระทำผิดในแง่ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยพบว่าขนาดตลาดยาเสพติดมีผลทำให้อัตราการเกิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์นั้นลดลง ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ในเรื่อง ‘Drugs cause crime’ หรือยาเสพติดเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนประกอบอาชญากรรม โดยเฉพาะประเภทคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ เนื่องมาจากเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินในการซื้อขายยาเสพติด ซึ่งถึงแม้ว่าจะไม่สามารถปฏิเสธแนวคิดนี้ได้ทั้งหมด แต่อย่างน้อยก็เห็นได้ถึงความไม่เกี่ยวข้องกันทั้งหมด หรือการซ้อนทับกันทั้งหมดของประชากรทั้ง 2 กลุ่ม นั่นก็คือประชากรผู้เสพยาเสพติด และผู้ก่อคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์

นอกจากนี้ ในด้านอื่นๆ พบว่า เมื่อความเป็นไปได้ในการจับกุมคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์เพิ่มขึ้น อัตราการเกิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์จะลดลง เนื่องจากเมื่อทรัพยากรที่ใช้ในการจับกุมหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจมีความเข้มงวดในการปราบปรามอาชญากรรมมากขึ้นและมีการจับกุมสำเร็จเพิ่มขึ้น จะทำให้อัตราการเกิดอาชญากรรมลดลง ทั้งนี้ เมื่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเพิ่มขึ้น มีส่วนทำให้อัตราการเกิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์เพิ่มขึ้น เนื่องจากความมั่งคั่งของคนในพื้นที่จังหวัด แสดงถึงการที่ประชาชนมีทรัพย์สินสะสมและความเป็นอยู่ที่ดี ย่อมเป็นที่ดึงดูดต่ออาชญากรในการก่อคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ในขณะเดียวกัน รายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรก็เป็นอีกตัวกำหนดหนึ่งของคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ซึ่งรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรมีผลทำให้อัตราการเกิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์นั้นลดลง เนื่องจากรายได้ต่อหัวของประชากรถือเป็นต้นทุนเสียโอกาสอย่างหนึ่งของอาชญากร

เมื่อเลือกที่จะประกอบอาชญากรรม กล่าวคือ หากผู้กระทำความผิดเลือกที่จะก่อคดีแล้ว ย่อมเสียโอกาสในการประกอบอาชีพสุจริตและได้รายได้จากการประกอบอาชีพสุจริตนั้นๆ นอกจากนี้ อีกปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ คือ สัดส่วนของประชากรชายในแต่ละจังหวัด โดยพบว่าเมื่อสัดส่วนของประชากรชายเพิ่มขึ้น ทำให้อัตราการเกิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ลดลง เนื่องจากเพศชายเสมือนเป็นเพศที่แข็งแกร่งมีแนวโน้มที่เมื่อเกิดการกระทำผิดขึ้น เพศชายจะกล้าเสี่ยงที่จะเข้าไปช่วยผู้เสียหายมากกว่าเพศอื่นๆ

ทางด้านผลการคาดประมาณสมการตัวกำหนดความเป็นไปได้ในการจับกุมคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ พบส่วนที่สำคัญ คือความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นไปได้ในการจับกุมคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ และการจับกุมกลุ่มคดีผิด พ.ร.บ. ยาเสพติด ซึ่งการจับกุมกลุ่มคดีผิด พ.ร.บ. ยาเสพติดมีผลทำให้ความเป็นไปได้ในการจับกุมคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์นั้นลดลง ซึ่งพิสูจน์สมมติฐานที่ว่าเมื่อมีการกระจายกำลังตำรวจหรือจัดสรรทรัพยากรใหม่ไปเพื่อการปราบปรามยาเสพติดมากขึ้น ทำให้ความสามารถและความสนใจในคดีอื่นๆลดน้อยถอยลงไป เนื่องมาจากการปราบปรามยาเสพติดอย่างเข้มงวด ทำให้มีกำลังตำรวจที่ถูกจัดสรรไปเพื่อนำงานปราบปรามอาชญากรรมอื่นๆ ที่มีใช้ยาเสพติดมีจำนวนลดลง ประสิทธิภาพและความเป็นไปได้ในการจับกุมคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์จึงลดลงนั่นเอง และที่สำคัญ การที่ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นไปได้ในการจับกุมคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์และการจับกุมกลุ่มคดีผิด พ.ร.บ. ยาเสพติดมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม ถือเป็นการปฏิเสธสมมติฐานเรื่อง ‘Drugs cause crime’ หรือยาเสพติดเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนประกอบอาชญากรรม โดยเฉพาะประเภคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ เนื่องมาจากหากประชากรทั้ง 2 กลุ่มคือประชากรกลุ่มเดียวกันแล้ว การจับกุมผู้เสพยาเสพติดย่อมหมายถึงการจับกุมผู้กระทำความผิดในคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ด้วย แต่จากผลการศึกษาพบว่าไม่เป็นเช่นนั้น

นอกจากนี้ ทางด้านงบประมาณสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เมื่อมีงบประมาณเพิ่มขึ้น จะทำให้ความเป็นไปได้ในการจับกุมคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ลดลง เนื่องมาจากงบประมาณที่เพิ่มขึ้นนั้นอาจนำไปใช้เพื่อการปราบปรามอาชญากรรมอื่น หรือเพื่อนำงานอื่นที่มีใช้การปราบปรามเพียงอย่างเดียว จึงทำให้ประสิทธิภาพในการจับกุมคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สำเร็จลดถอยลง อีกทั้ง ด้านสัดส่วนคนยากจนพบความสัมพันธ์มีผลทำให้ความเป็นไปได้ในการจับกุมคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์นั้นเพิ่มขึ้น เนื่องจากการที่พื้นที่หนึ่งมีสัดส่วนคนยากจนมาก ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจให้ความสนใจพื้นที่นั้นเป็นพิเศษ จึงเพิ่มกำลังความสามารถในการป้องกันและปราบปรามในพื้นที่นั้นเอง

ทางด้านงบประมาณสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่า จำนวนประชากรในแต่ละพื้นที่จังหวัดมีผลทำให้งบประมาณสำนักงานตำรวจแห่งชาตินั้นเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นไปตามหลักการของการแจกจ่ายงบประมาณของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่จัดสรรไปในแต่ละจังหวัดที่มีการจัดสรรตามจำนวนประชากรในแต่ละพื้นที่นั้นๆ และที่สำคัญ เมื่ออัตราการเกิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์เพิ่มขึ้น จะทำให้

งบประมาณสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพิ่มขึ้นตามไปด้วย แต่ตัวแปรขนาดตลาดยาเสพติดควรจะมีความสัมพันธ์กับงบประมาณสำนักงานตำรวจแห่งชาติไปในทิศทางเดียวกัน แต่กลับพบว่า ขนาดตลาดยาเสพติดมีผลทำให้งบประมาณสำนักงานตำรวจชาตินั้นลดลง ทั้งนี้ เนื่องจากพื้นที่ที่มีความไม่สงบหรือมีความไม่ปลอดภัย เจ้าหน้าที่ตำรวจย่อมต้องการงบประมาณที่เพิ่มขึ้นเพื่อใช้ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในท้องที่ของตน แต่ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงบประมาณนี้คือ งบประมาณส่วนเดียวกัน ซึ่งต้องมีการกระจายและจัดสรรลงไปในทุกๆ หน่วยงาน ฉะนั้นงบประมาณที่ลงมาในแต่ละพื้นที่คือเพื่อสำหรับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทุกประเภท รวมถึงสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีงบประมาณเพื่อการปราบปรามยาเสพติดที่ได้จากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอีกส่วน จึงเป็นเหตุให้ขนาดตลาดยาเสพติดส่งผลในทิศทางตรงกันข้ามกับงบประมาณหลักของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

อย่างไรก็ตาม ตัวแปรบางตัวในแบบจำลองไม่สามารถหาข้อสรุปผลกระทบที่มีต่อคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ได้ เนื่องจากผลการคาดประมาณค่าสัมประสิทธิ์มีเครื่องหมายแสดงความสัมพันธ์กลับไปกลับมา หรือไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5.2 ข้อเสนอแนะ

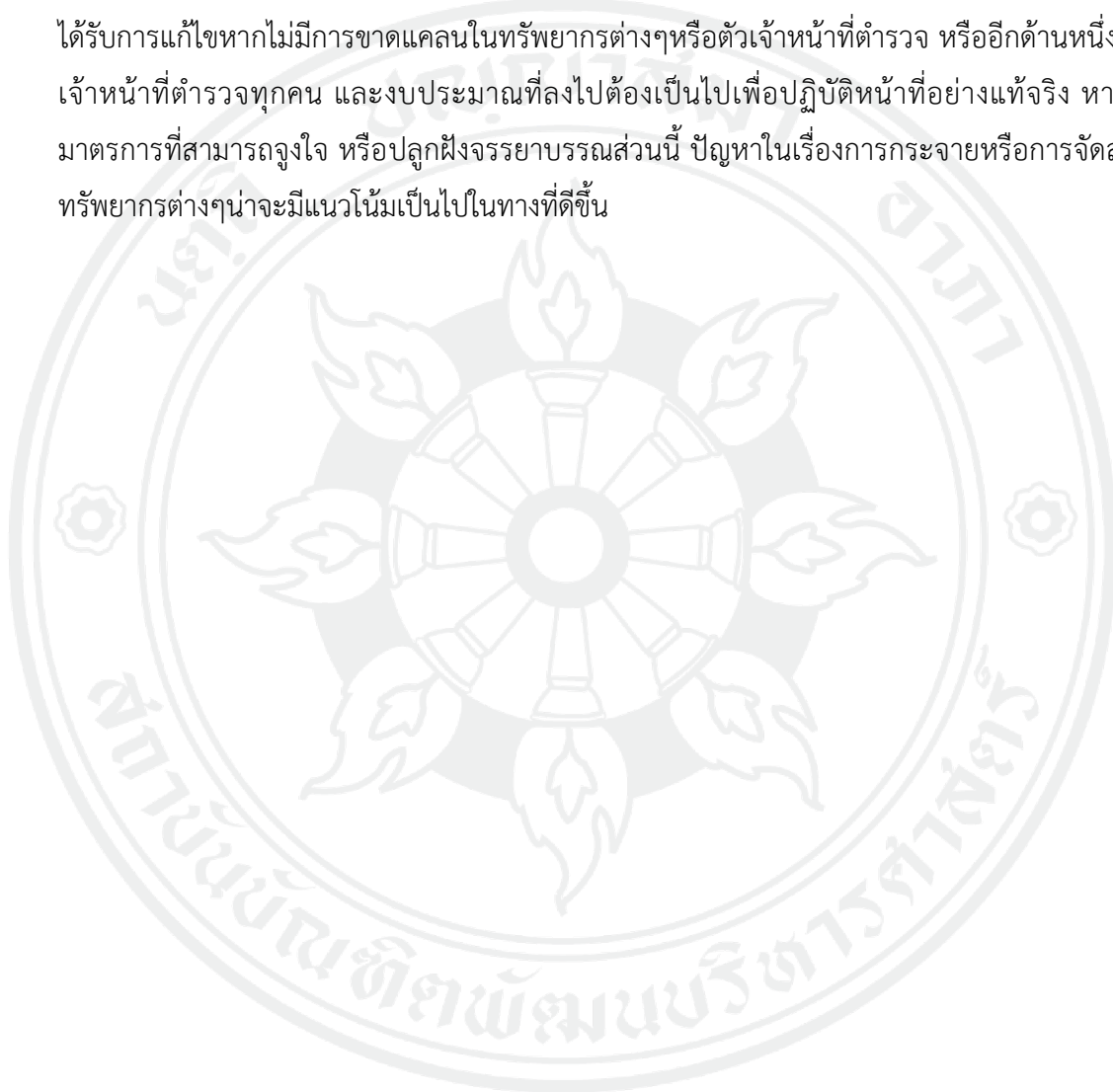
ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการศึกษาได้แก่

1) ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาสังคมที่สำคัญยิ่งปัญหาหนึ่ง โดยปัจจุบันประเทศไทยต้องสูญเสียงบประมาณและปัจจัยอื่น ๆ เป็นจำนวนมากเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหานี้ โดยรัฐบาลและคนทั่วไปต่างมองว่าปัญหายาเสพติดเป็นสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรม และในที่สุดจะเกิดเป็นปัญหาสังคมหมุนเวียนประเภทต่าง ๆ แต่อย่างไรก็ตาม ปัญหายาเสพติดยังมิได้บรรเทาเบาบางลงไปจากนโยบายการปราบปรามยาเสพติดอย่างหนักนี้ ซ้ำยังก่อให้เกิดผลกระทบข้างเคียงในหลายๆ ด้าน ฉะนั้น ในการดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดให้ได้ผลดีนั้น ต้องใช้มาตรการอื่นเพิ่มเติมนอกจากทางกฎหมายเป็นหลักเกณฑ์เพื่อกำหนดวิธีการและแผนงานต่าง ๆ เช่นด้านสาธารณสุขเป็นสำคัญ จึงกล่าวได้ว่า มาตรการทางกฎหมายไม่ใช่มาตรการที่มีความสำคัญอย่างเดียว แต่ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลายด้านนับตั้งแต่ การทำความรู้จักเกี่ยวกับยาเสพติด ประเภทของยาเสพติด ลักษณะและโทษของยาเสพติด และสาเหตุที่ทำให้มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งจะทำให้ได้มาตรการลดปัญหาที่สอดคล้องกับปัญหายาเสพติดตามสภาพที่แท้จริง

2) จากการศึกษาพบว่าตัวแปรทางเศรษฐศาสตร์มหภาคที่สะท้อนภาวะทางเศรษฐกิจมีผลกระทบต่ออัตราการเกิดอาชญากรรมประเภทประทุษร้ายเกี่ยวกับทรัพย์ กล่าวคือ คดีต่างๆ จะเพิ่มขึ้นหรือลดลง ส่วนหนึ่งเป็นไปตามภาวะเศรษฐกิจนั่นเอง ดังนั้นในการดำเนินมาตรการป้องกัน

และปราบปรามอาชญากรรมต่างๆรวมถึงประเภทคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินควรคำนึงถึงสภาพความเป็นอยู่ของประชาชน สภาพแวดล้อม และภาวะเศรษฐกิจเป็นสำคัญ

3) การกระจายและการจัดสรรทรัพยากรและเจ้าหน้าที่ตำรวจมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ในทุกๆ หน่วยงานของการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ฉะนั้นการกระจายหรือจัดสรรไปเพื่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อสิ่งหนึ่ง ซึ่งถือเป็นค่าเสียโอกาสในการจัดสรรทรัพยากรต่างๆเหล่านี้ ซึ่งปัญหาอาจได้รับการแก้ไขหากไม่มีการขาดแคลนในทรัพยากรต่างๆหรือตัวเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรืออีกด้านหนึ่งคือเจ้าหน้าที่ตำรวจทุกคน และงบประมาณที่ลงไปต้องเป็นไปเพื่อปฏิบัติหน้าที่อย่างแท้จริง หากมีมาตรการที่สามารถจูงใจ หรือปลุกฝังจรรยาบรรณส่วนนี้ ปัญหาในเรื่องการกระจายหรือการจัดสรรทรัพยากรต่างๆน่าจะมีแนวโน้มเป็นไปในทางที่ดีขึ้น

บรรณานุกรม

- จุฬารัตน์ เอื้ออำนวย. (2551). *สังคมวิทยา อาชญากรรม (Sociology of Crime)*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชวลิต ยอดมณี และคณะ. (2534). *รายงานการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ของการติดยาเสพติด กับการก่ออาชญากรรม*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
- ณัฐวิวัฒน์ สุทธิโยธิน. (2553). *กฎหมายอาญาและอาชญาวิทยาชั้นสูง*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นวลจันทร์ ทิศชัยกุล. (2530). *อาชญาวิทยาคลินิก*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสตาาร์.
- นที จิตสว่าง. (2531). ยาเสพติดกับอาชญากรรม: ทบทวนบทวรรณกรรม. *วารสารสังคมสงเคราะห์ศาสตร์*, 3(2), 7-11.
- นที จิตสว่าง และคณะ. (2542). *การกระทำผิดของผู้ต้องขังในคดียาเสพติด*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันดำรงราชานุภาพ.
- นที จิตสว่าง และสุนทียะ ใจเหล็ก. (2544). *เส้นทางชีวิตของผู้ต้องขังในคดียาเสพติด*. กรุงเทพมหานคร: กรมราชทัณฑ์ ร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
- พรชัย ขันดี, รัชชัย ปิตะนิละบุตร และอัศวิน วัฒนวิบูลย์. (2543). *ทฤษฎีและงานวิจัยทางอาชญาวิทยา*. กรุงเทพมหานคร: บุ๊คเน็ต.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2539). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2539*. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.
- ศรีสมบัติ โชคประจักษ์ชัด, อรรถพล ควรเลี้ยง, ทองใหญ่ อัยยะวรากุล และศิริพล กุศลศิลป์. (2560). การวิเคราะห์มาตรการไม่เอาโทษทางอาญามาใช้พัฒนานโยบายยาเสพติดของประเทศไทย. *วารสารปาริชาติ*, 30(2), 295-320.
- สโรภาญจน์ เปี่ยมพงษ์สานต์. (2553). *ปัจจัยกำหนดอาชญากรรมในประเทศไทย (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต)*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- อันณพ ชูบำรุง. (2532). *อาชญาวิทยาและอาชญากรรม*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Barton, W. (1980). Heroin Use and Criminality: Survey of Inmates of State Correctional Facilities, January 1974. *International Journal of the Addictions*, 15(2), 233-258.
- Becker, G. (1968). Crime and Punishment: An Economic Approach. *Journal of Political Economy*, 76(2), 169-217.

- Bennett, T. (2000). *Drugs and Crime: The Results of the Second Developmental Stage of the NEW-ADAM Programme, Home Office research study 205*. London: Institute of Criminology, University of Cambridge.
- Benson, B., Kim, I., Rasmussen, D., & Zuehlke, T. (1992). Is Property Crime Caused by Drug Use or by Drug Enforcement Policy? *Applied Economics*, 24(7), 679–692.
- Benson, B., & Rasmussen, D. (1991). The Relationship between Illicit Drug Enforcement Policy and Property Crime. *Contemporary Economic Issue*, 9(4), 106–115.
- Clinard, M. (1968). *Sociology of Deviant Behavior*. New York City: Holt, Rinehart and Winston.
- Collins, J. (1990). Summary Thoughts About Drugs and Violence. *National Institution on Drug Abuse Research Monograph Series, Drugs and Violence: Causes, Correlates and Consequences*, 113, 265–273.
- Cornwell, C., & Trumbull, W. (1994). Estimating the Economic Model of Crime with Panel Data. *The Review of Economics and Statistics*, 76(2), 360–366.
- Eckerman, W., Bates, I., Rachel, J., & Poole, W. (1971). *Drug Usage and Arrest Charges: A Study of Drug Usage and Arrest Charges Among Arrestees in Six Metropolitan Areas of the United States*. Washington, D.C.: The United States Department of Justice.
- Ehrlich, I. (1973). Participation in Illegitimate Activities: A Theoretical and Empirical Investigation. *Journal of Political Economy*, 81(3), 521–565.
- Fedorowycz, O. (1998). Homicide in Canada, 1997. *Juristat, Statistics Canada, Canadian Center for Justice Statistics*, 18(12), 1–15.
- Forget, C. (1990). *La consommation de substances psycho-actives chez les détenus du Centre de détention de Montréal*. Montreal: University of Montreal.
- Goldstein, P. (1985). The Drugs/Violence Nexus: A Tripartite Conceptual Framework. *Journal of Drug Issues*, 15(4), 493–506.
- Kaplan, J. (1983). *The Hardest Drug: Heroin and public policy*. Chicago and London: University of Chicago Press.
- Miron, J., & Zwiebel, J. (1995). The Economic Case Against Drug Prohibition. *Journal of Economic Perspectives*, 9(4), 175–192.
- Morgan, J. (1991). Prohibition is Perverse Policy: What Was True in 1933 Is True Now. In

Searching for Alternatives: Drug-Control Policy in the United States (pp. 405–423).

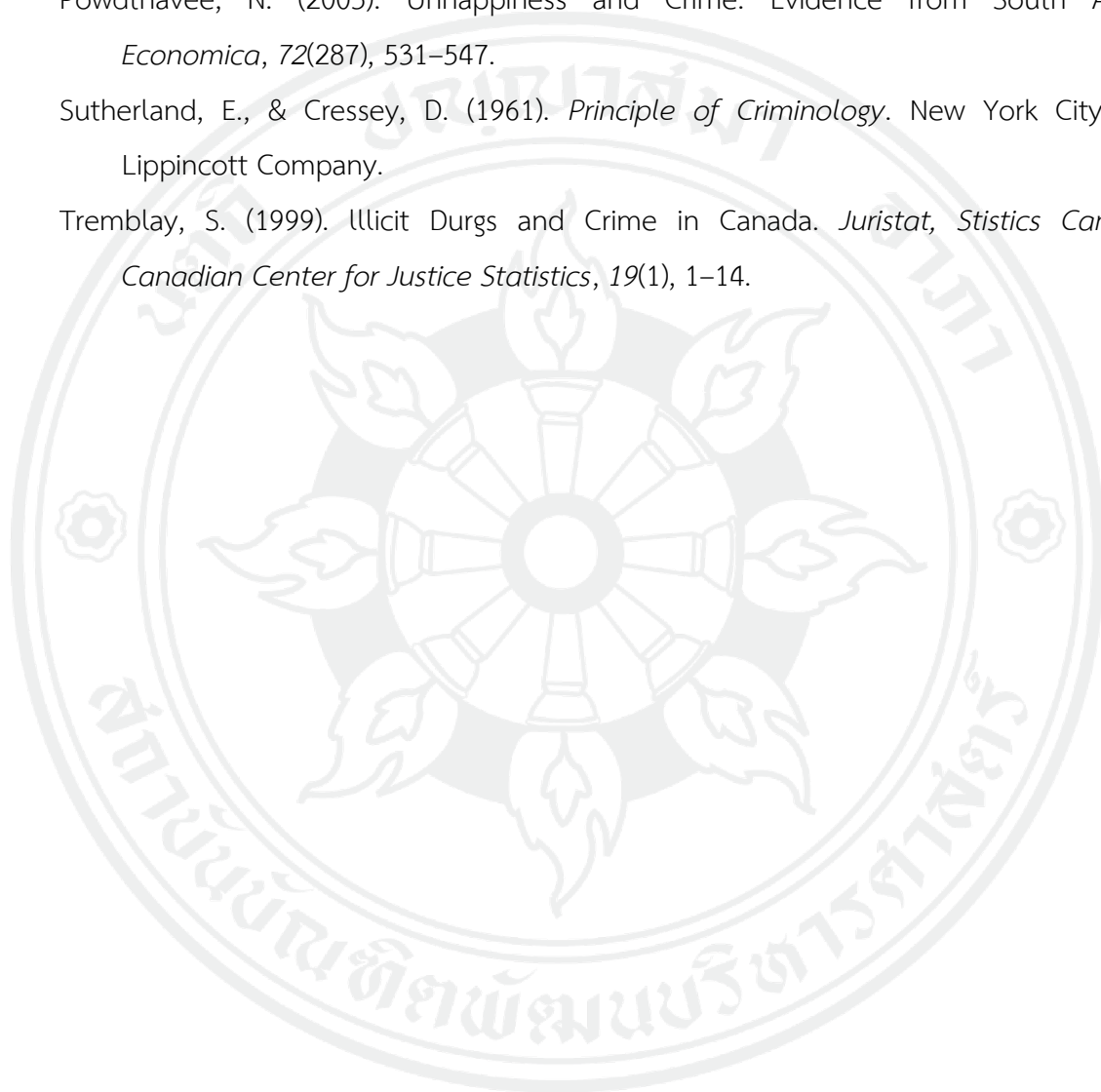
Stanford: Hoover Institution Press.

Nilsson, A., & Agell, J. (2003). *Crime, Unemployment and Labor Market Programs in Turbulent Times*. Uppsala: Institution of Labor Market Policy Evaluation.

Powdthavee, N. (2005). Unhappiness and Crime: Evidence from South Africa. *Economica*, 72(287), 531–547.

Sutherland, E., & Cressey, D. (1961). *Principle of Criminology*. New York City: J.B. Lippincott Company.

Tremblay, S. (1999). Illicit Drugs and Crime in Canada. *Juristat, Statistics Canada, Canadian Center for Justice Statistics*, 19(1), 1–14.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล นางสาวศุภาพิชญ์ มณีนาค
ประวัติการศึกษา รัฐศาสตร์บัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีที่สำเร็จการศึกษา พ.ศ. 2557
ประสบการณ์การทำงาน พ.ศ. 2561 - 2562
เจ้าหน้าที่ประสานงานโครงการ
สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย

